

Test: **0706Y_Az_Æyani_Yekun imtahan**
Fenn: **0706Y Dünya iqtisadiyyatının tarixi**
Sual sayı: **716**

1) Sual:K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- A) Asiya, antik və alman
- B) Afrika, asiya və alman
- C) Asiya, orta əsrlər və yapon
- D) Heç biri

2) Sual: Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- A) e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
- B) e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
- C) e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən
- D) Heç biri

3) Sual: Klassik orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Qərb XI-XV və Şərq XI-XVI
- B) Qərb V-XII və Şərq III-XI
- C) Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- D) Qərb X-XIII və Şərq IX-XI

4) Sual: Erkən orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem

5) Sual: Erkən orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Qərb V-XI və Şərq II-XI
- B) Qərb V-XII və Şərq III-XI
- C) Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- D) Qərb V-XIII və Şərq VII-XI

6) Sual: Avropada orta əsrlərin konkret tarixi sərhədləri kimi əsas götürülür

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
- D) V-XIV əsrlər

7) Sual: İstehsal iqtisadiyyatının xranoloji tarixi təşəkkül dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

- C) Neolit inqilabından tutmuş 1960-cı illərə qədər
- D) heç biri

8) Sual: Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- A) e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
- B) e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
- C) e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən
- D) Heç biri

9) Sual: Tarixi tədqiqatlar görə dünyada neçə türk dövləti mövcud olmuşdur

- A) 10
- B) 210
- C) 110
- D) 100

10) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- A) Qul və tacirlər
- B) Sənətkar və qullar
- C) Tacir və sənətkarlar
- D) Kəndi icma üzvləri və sənətkarlar

11) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- A) Tacir
- B) Sənətkar
- C) Qul
- D) Kəndi icma üzvləri

12) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- A) Qeyri natural təsərrüfat tipi
- B) Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- C) Natural təsərrüfat tipi. Əmtəə istehsal və bazar münasibətlərinin zəif inkişafı
- D) Heç biri

13) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- A) Qeyri natural təsərrüfat tipi
- B) Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- C) Mürəkkəb əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- D) Heç biri

14) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- A) Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
- B) Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
- C) Əkinçilik və toxuculuq

D) Suvarılan əkinçilik, torpaq üzərində dövlət mülkiyyəti, irriqasiya sistemlərinin dövlət idarəetməsi

15) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- A) Əkinçilik və toxuculuq
- B) Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq**
- C) Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
- D) Heç biri

16) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- A) Qədim Yunanıstan və Qədim Roma]
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Şumer, Assuriya, Babilistan, Qədim Misir, Qədim Hindistan və Qədim Çin**

17) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- A) Qədim Yunanıstan və Qədim Roma
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan**

18) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- A) Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem**

19) Sual: Qədimşərq (asiya) təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- A) Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi sistemi
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem**

20) Sual: Ticarət məskunlaşmasının Anoykiya növü dedikdə

- A) Sənətkarların daimi məskunlaşması
- B) Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması**
- C) Məskunlaşan ərazi
- D) Əkinçilərin daimi məskunlaşması

21) Sual: Ticarət məskunlaşmasının Emporiya növü dedikdə

- A) Məskunlaşan ərazi
- B) Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- C) Sənətkarların daimi məskunlaşması
- D) Əkinçilərin daimi məskunlaşması**

22) Sual:Qədim Yunanıstanda Ticarət məskunlaşmasının hansı növləri mövcud olmuşdur

- A) Ticarətin inkişafı və dinamik inkişafı
- B) Anoykiya və Emporiya
- C) Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
- D) Dezintegrasiya və integrasiya

23) Sual:Qədim Yunanıstanın sosial-iqtisadi və siyasi tarixi dövrlənməsinə aid deyil 1.Egey yaxud krit-miken dövrü (b.e.ə. III-II minilliklər) 2.Ibtidai icma münasibətlərinin bərpası, sonrakı prosesdə antik mülkiyyət formaları əsasında sinifli cəmiyyətin yaranması dövrü (b.e.ə. XI-IX əsrlər). 3.Arxaik dövr (b.e.ə. VIII-VI əsrlər) – Polislərin yaranması; 4.Klassik dövr (b.e.ə. V-IV əsrlər); 5.Ellin dövrü (b.e.ə. IV-I əsrlər) 6.b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər olan dövr 7. b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısı dövrü

- A) 6, 7
- B) 1, 2
- C) 3, 4
- D) 1, 7

24) Sual:B.e.ə. II əsrdən etibarən Roma iqtisadiyyatı əsas iki sektora bölünürdü 1.İqtisadiyyatın natural xarakteri 2.Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3.Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4.Quldarlıq təsərrüfat sistemi; 5.Kəndli-icma təsərrüfat sistemi

- A) 4, 5
- B) 1, 2
- C) 3, 4
- D) 1, 3

25) Sual:Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrünün əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1.Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr (1.6-0.04 mln il b.e.ə). 2. Mənimsəmə iqtisadiyyatının qərarlaşmadığı dövr (400-12 min il b.e.ə.) 3.İnformasiya iqtisadiyyatının qərarlaşdığı dövr (XX-XXI əsrlər) 4.Xidmət iqtisadiyyatının formalaşdığı tarixi dövr (XX əsrlərdən bu günə qədər)

- A) 1, 2
- B) 2, 4
- C) 3, 4
- D) 2, 3

26) Sual:V.Repke sosial-bazar təsərrüfatının əsas xarakterik cəhətləri kimi aşağıdakılardan hansıları prioritetləşdirmişdir 1.Personalizm (kollektivizmin əksinə olaraq) 2.Azadlıq (hakimiyyətin təmərgüzləşməsinin əksinə olaraq) 3.Qeyri-mərkəzçilik (mərkəzçiliyin əksinə olaraq) 4.İradəvi hərəkət (təşkilatlanmanın əksinə olaraq) 5.Dini azadlıq (müstəqil seçim imkanı) 6.Söz azadlığı (senzuranın əksinə olaraq)

- A) 1, 2, 3, 4
- B) 1, 2, 4, 5
- C) 3, 4, 5, 6
- D) 2, 3, 4, 6

27) Sual: N.Rozova görə tarixi dövrlənmənin əsas iqtisadi mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Aqrar – sənətkarlıq texnologiyalı cəmiyyət; 2.İndustrial cəmiyyət; 3. Servis texnologiyalı 4 Mondializm 5 Enerji daşıyıcıları sferası

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3,
- D) 3, 4, 5

28) Sual: Modernləşmənin üçüncü dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- C) Asiya, Afrika və Latın Amerikasını əhatə etmişdir
- D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

29) Sual: Modernləşmənin birinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- C) Asiya, Afrika və Latın Amerikasını əhatə etmişdir
- D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

30) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin U.Dyükkveym versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

31) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin Q.Zimmel versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

32) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin M.Veber versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

33) Sual: Sivilizasiya – ictimai inkişafın barbarlıqdan sonra gələn pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) L.Morqan və F.Engels
- D) [yeni cavab]

34) Sual: Sivilizasiya – xalqlar və regionlarda mədəniyyətin inkişafının müəyyən pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- A) A.Toynbi və P.Sorokin

- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) L.Morqan və F.Engels
- D) A.Toynbi və F.Engels

35) Sual: Tarixi dövrlənmənin sivilizasiya nəzəriyyəsinə görə

- A) İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmamış “mədəni-tarixi tiplər” təşkil edir
- B) İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmuş “mədəni-tarixi tiplər” yaxud öz inkişafında bir sıra ardıcıl mərhələlərdən keçən “sivilizasiya” təşkil edir.**
- C) İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı təşkil edir
- D) İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətləri təşkil edir

36) Sual: Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi çatışmayan cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Sivilizasiyalar arasındakı əlaqə nəzərə alınmır 3.Sivilizasiyaların tipologiya kriteriyalarının amorfluğu 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Təkrarlanma fenomeninə heç bir şərh verilmir

- A) 1, 3
- B) 3, 4
- C) 2, 5**
- D) 1, 4

37) Sual:Müasir industrial cəmiyyətin qərarlaşması prosesini F. Brodel əsas etibarilə neçə dövrə ayırır

- A) 3**
- B) 2
- C) 4
- D) 5

38) Sual:L.Meçnikov inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürməklə bəşəriyyət tarixini neçə dövrə bölmüşdür

- A) 3**
- B) 2
- C) 4
- D) 5

39) Sual:L.Meçnikova görə inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürülməklə bəşəriyyət tarixini hansı dövrü mövcud olmamışdır

- A) Çay dövrü
- B) Dəniz dövrü
- C) Ökean dövrü
- D) Göl dövrü**

40) Sual: Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi üstün cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Demokratik cəmiyyətə keçidin təmin edilməsi 3.Universalizm – onun prinsipləri istənilən ölkə yaxud ölkələr qrupu üçün keçərlidir. 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Tarixi

təkvaryantlı və bir xətti proses kimi nəzərdən keçirir.

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 3, 4, 5

41) Sual: Xətti tarix nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) K.Yaspersin
- D) D.Bell

42) Sual: Lokal sivilizasiyalar nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) Q.Spenser
- D) D.Bell

43) Sual:K.Marksın Antik istehsal üsulu anlayışı ilk dəfə müəllifin hansı əsərində öz əksini tapmışdır

- A) Alman ideologiyası
- B) Kapital
- C) Siyasi iqtisadın tənqidinə dair
- D) Heç birində

44) Sual:İctimai-iqtisadi formasiya termini ilk dəfə elmi ədəbiyyata kim tərəfindən gətirilmişdir

- A) K.Marks
- B) K.Yaspers
- C) U.Rastou
- D) Ş.Monteskie

45) Sual: Tarixi dövrlənmənin marksist nəzəriyyəsinə görə ictimai-iqtisadi formasiyanın əsas elementləri kimi aşağıdakılardan hansılar çıxış edir

- A) Sınıfı struktur, nəsəl, tayfa, xalq və millət
- B) Əmək cismi və əmək aləti
- C) İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı
- D) İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətlər

46) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji konsepsiyasının əsas tərəfdarları aşağıdakılardan hansılardır

- A) O.Flextxeym və D.Medous
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) A.Toynbi və P.Sorokin
- D) A.Toynbi və F.Engels

47) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının optimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) A.Viner və Q.Kan
- D) A.Toynbi və F.Engels

48) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) D.Medous və D.Forrester**
- C) A.Viner və Q.Kan
- D) A.Toynbi və F.Engels

49) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçılarının əsas sloganı aşağıdakılardan hansılardır

- A) Gələcək qısa müddətli gələ bilər
- B) Gələcək gəlməyə bilər**
- C) Gələcək zəif inkişaf dinamikası ilə gələ bilər
- D) Heç biri

50) Sual: Aşağıdakılardan hansı futuroloji modellərə aid deyildir

- A) Sosio-mədəni proqnozlar
- B) Demografik proqnozlar
- C) Energetik proqnozlar
- D) Mədəni proqnozlar**

51) Sual: Tarixi dövrlənmənin riyazi modellərinin əsas tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) D.Medous və D.Forrester
- C) A.Viner və Q.Kan
- D) A.Panov və S. KApista**

52) Sual: L.Qrininin konsepsiyasında inkişafın təkrarlanan tsikllərinin neçə mərhələsi göstərilir

- A) 6**
- B) 2
- C) 4
- D) 5

53) Sual: L.Qrininin tarixi dövrlənmənin riyazi konsepsiyasına görə tarixi proses aşağıdakılardan hansı görünüşdədir

- A) Sosio-mədəni
- B) Demografik
- C) Sinergetik proqnozlar**
- D) Hiperbola

54) Sual: L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin neçə forması göstərilir

- A) 4
- B) 2
- C) 6
- D) 5

55) Sual:L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin hansı forması yoxdur

- A) Ovçuluq-yığım
- B) Sənaye
- C) Elmi-informasiya
- D) Xidmət iqtisadiyyatı

56) Sual:L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 4
- B) 2
- C) 6
- D) 5

57) Sual:L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi birinci mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) “Ağıllı” insanın yaranması və 100 tipdə primitiv əmək alətlərinin mövcudluğu
- B) Sənaye inqilabının baş verməsi
- C) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü

58) Sual:L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 6
- B) 2
- C) 4
- D) 5

59) Sual:L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi beşinci mərhələsinin aşağıdakılardan hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü dövrü
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü

60) Sual:L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi dördüncü mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Maşınlı sənayenin inkişafı və onun güclü şəkildə yayılması
- B) Sənaye inqilabının baş verməsi
- C) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü

61) Sual:L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 4
- B) 2
- C) 6
- D) 5

62) Sual:ən qədim dünyanın iqtisadi tarixinin xaranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü

63) Sual:Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrü neçə mərhələyə bölünür

- A) 6
- B) 2**
- C) 4
- D) 5

64) Sual: ən qədim sinifli cəmiyyətin xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından II minilliyin birinci yarısına qədər**
- C) b.e.ə V-III əsrlərin ortalarına qədər
- D) heç biri

65) Sual:V.Oykenin Təsərrüfatın ideal tipləri konsepsiyasında idarəetmə baxımından hansı iki növü fərqləndirilir

- A) Totalitarizm və bazar təsərrüfatı**
- B) Ənənəvi sistem və qarışıq sistem
- C) İmperializm və demokratiya
- D) İdarəçilik sistemi və bazaar sistemi

66) Sual:V.Oykenə görə tarixi dövrlənmədə əsas kriteriya kimi aşağıdakılardan hansı çıxış edir

- A) Təsərrüfatın idarəedilməsi forması**
- B) Dövlət quruluşu
- C) Hakimiyyətin strukturu
- D) İdarəçilik sistemi

67) Sual: Tarixi prosesin ilk ciddi dövrlənməsi hansı mütəxəssisin konsepsiyasında öz əksini tapmışdır

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) L.Morqan**
- D) D.Bell

68) Sual:A.İ.Fursovun fikrincə ümumdünya tarixi proses iki müstəvidə gedir onlar aşağıdakılardan hansılardır

- A) Asiya modeli və Qərb modeli
- B) Afrika modeli və Cənub modeli
- C) Asiya modeli və Şərq modeli
- D) Avropa modeli və Qərb modeli

69) Sual: K.Vittfoqelin ikixətli nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansı fərqliliyə söykənir

- A) Şərq-Qərb
- B) Şimal-Cənub
- C) Şərq- Cənub
- D) Cənub Qərb

70) Sual:F.Engelsin Anti-Dyüriinq əsərində dövlətin təşəkkülünün neçə forması təsbit edilmişdir

- A) 4
- B) 15
- C) 2
- D) 12

71) Sual:K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- A) Asiya, antik və alman
- B) Afrika, asiya və alman
- C) Asiya, orta əsrlər və yapon
- D) Heç biri

72) Sual:K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrü neçə mərhələyə bölünür

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 2

73) Sual: Tarixi dövrlənmə ilə əlaqədar nəzəriyyələrdə çoxxətli yanaşma ideyasına ilk dəfə aşağıdakılardan hansı tədqiqatçı müraciət etmişdir

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) Ş.Monteskye
- D) D.Bell

74) Sual:M.Fridin konsepsiyasında sosial təkamülün neçə səviyyəsi fərqləndirilir

- A) 4
- B) 5
- C) 3
- D) 2

75) Sual: Neoevolusionizmin (Yeni təkamül nəzəriyyəsi) əsas etibarilə hansı prinsipdən çıxış etmişdir

- A) Bir xəttlilik prinsipindən

- B) Çoxspektrlilik prinsipi
- C) Mərkəzçilik prinsipi
- D) Heç biri

76) Sual:L.Uayta görə mərhələli keçidin realizasiyasında hansı inqilablar müşahidə edilmişdir
1.Aqrar 2.Sənaye 3.Yanacaq 4.Xidmət 5.Nüvə yanacağı

- A) 1, 3, 5
- B) 1, 2, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 3, 4

77) Sual:Dünya iqtisadiyyatının tarixində mədəni təkamüldə iki mərhələ: primitiv cəmiyyət və sivilizasiya bölgüsünü hansı tədqiqatçı tədqiq etmişdir

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) L.Uayt
- D) D.Bell

78) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı tip bura aid deyil

- A) Qarışıq sistemlər
- B) Mini sistemlər
- C) Dünya – imperiyalar
- D) Dünya – iqtisadiyyatlar

79) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı mübadilənin tipi deyil

- A) Bazar mübadiləsi
- B) Qarşılıqlı mübadilə
- C) Ənənəvi
- D) Yenidən bölgü

80) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı inteqrasiya üsulu deyil

- A) Ənənəvi
- B) Hərbi – siyasi
- C) İqtisadi
- D) Sosial

81) Sual: Tarixi sistemlərin forma müxtəlifliyinin Vallerstayn versiyasına görə dünya sistemlərinin hansı formaları mövcuddur
1. Dünya imperiyaları 2. İri biznes strukturları 3. Dünya iqtisadiyyatları 4. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələr 5. Regional iqtisadi inteqrasiya birlikləri

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 4, 5
- D) 3, 5

82) Sual: Dünya sistem yavaşması aşağıdakı hansı nəzəriyyələrin sintezi kimi formalaşmışdır

- A) F.Brodelin “geotarix” nəzəriyyəsi və “Annallar” məktəbinin nəzəri irsi
- B) A.Toynbi və P.Sorokinin nəzəriyyələri
- C) K.Yaspersin və D.Bellinin nəzəriyyələri
- D) Heç biri

83) Sual: Dünya sistem nəzəriyyəsinə görə İ.Vallerstayn hansı zaman tiplərini fərqləndirmişdir 1. Struktur zaman 2.Resesiyazamanı 3. Tsiklik zaman 4.Ekspansiya zamanı 5.Depresiya zamanı

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 3, 5
- D) 1, 4

84) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- D) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır

85) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- C) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

86) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqmətinə aiddir

- A) İşgüzar münasibətlərin, , iqtisadi və maliyyə informasiyalarının mübadiləsi prosesində istifadə edilən rabitə vasitələrinin radikal şəkildə dəyişməsi
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

87) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmətinə aiddir

- A) Milli dəyərlər sisteminin həm mövcudluq, həm də təsir imkanları baxımından zəifləməsi
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

88) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Əmtəə, xidmət, kapital və s. Bazarlarda və ümumilikdə ticarət sferasında liberal dəyərlərin qərarlaşması
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

89) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Təsərrüfat-istehsal fəaliyyətinin təşkilinin beynəlxalq formalarının (TMK və TMB) yaranması
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

90) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Əmtəə, xidmət və kapitalın miqrasiyası yolunda maneələri aradan qaldırmağa imkan verən yeni texnologiyaların sürətlə yayılması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

91) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Maliyyə və əmtəə bazarlarının birləşməsini təmin edən qlobal şəbəkənin yaranması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

92) Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış etmir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiylar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 3, 5
- D) 2, 4, 6

93) Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış edir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiylar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 3, 5
- D) 4, 5, 6

94) Sual: Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- A) 1, 2, 3

- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 4, 5, 6**

95) Sual: Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi; 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- A) 1, 2, 3**
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 5, 6

96) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- A) Qloballaşma – iqtisadi inkişafın yüksək səviyyəyə çıxmasıdır**
- B) Qloballaşma – mədəniyyətlərarası dialoqun dinamik xarakter kəsb etməsidir
- C) Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik iqtisadi inkişafıdır
- D) Heç biri

97) Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilab məzmun və nəticə tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- A) 1913-1938-ci illər və 1960-cı ildən sonra
- B) 1950-1979-ci illər və 1980-ci ildən sonra
- C) 1920-1930-cü illər və 1990-cü ildən sonra
- D) 1940-1960-cü illər və 1970-ci ildən sonra**

98) Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- B) Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- C) İctimai həyatın bütün sferalarına – siyasətə, ideologiyaya, mədəniyyətə psixologiyaya və s. təsir göstərməsi ilə
- D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə**

99) Sual: İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2
- B) 4, 5**
- C) 1, 5
- D) 2, 3

100) Sual: İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə

- B) Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- C) Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə

101) Sual:Üçüncü elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- C) XV-XVII əsrlər
- D) XXI əsrin əvvəllərindən etibarən

102) Sual:Dünya iqtisadiyyatında elmi-texniki inqilablar seriyasının sayı

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

103) Sual:II dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- A) 1914-1918-ci illər
- B) 1950-1979-ci illər
- C) 1941-1945-ci illər
- D) 1939-1945-ci illər

104) Sual: Xidmət iqtisadiyyatına keçid dünya iqtisadiyyatında hansı dəyişikliklərə səbəb olmuşdur

- A) Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə
- B) Neqativ inkişaf tendensiyalarına
- C) İstehsalın dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsinə
- D) Aqrar sektorun dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsi

105) Sual:Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi xarakterik məqam aşağıdakılardan hansıdır

- A) "İstehsal" iqtisadiyyatının "xidmət" iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- B) "İstehsal" iqtisadiyyatının "informasiya" iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- C) "Xidmət" iqtisadiyyatının "informasiya" iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- D) Heç biri

106) Sual:Dünya iqtisadiyyatının ikinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- D) Heç biri

107) Sual: Klassik yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- A) 1

- B) 2
- C) 3
- D) 4

108) Sual:XVIII-XIX əsrin sonunda baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- B) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr**
- C) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- D) VII-XVIII əsrlər

109) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsr XX əsrin II yarısı
- D) VII-XVIII əsrlər

110) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar-sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XV-XIX əsrlər
- D) VII-XVIII əsrlər

111) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar-ticarət iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- D) X-XV əsrlər**

112) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar iqtisadiyyat inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- D) VII-XVIII əsrlər

113) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının inkişaf tarixinin neçə alt inkişaf mərhələsi mövcud olmuşdur

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4**

114) Sual: Istehsal iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

B) 5 min il əvvəldən orta əsrlər (V-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVIII-XX əsrin ikinci yarısı)

C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

D) 10 min il əvvəldən orta əsrlər (XV-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVII-XXI əsrin ikinci yarısı)

115) Sual:Mənimsəmə iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

B) e. ə. 400 min il – 5 min il

C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

D) VII-XVIII əsrlər

116) Sual:Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması əsas inkişaf mərhələləri əsas etibarilə neçə keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşahidə olunmuşdur

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

117) Sual:Böyük Yunan məskunlaşmasının neçə əsas istiqaməti mövcud olmuşdur

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

118) Sual:Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

A) Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi

B) Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı

C) Sənaye çevrilişi

D) Heç biri

119) Sual:Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

A) Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi

B) Ticarətin formalaşması

C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid

D) Heç biri

120) Sual:X əsrdə Şərqi ölkələrinin iqtisadi inkişaf səviyyəsi Qərbi Avropa ilə müqayisədə neçə dəfə yüksək olmuşdur

A) 1.5-2 dəfə yüksək

B) 5 dəfə yüksək olmuşdur

C) 5-6,5 dəfə yüksək olmuşdur

D) 5-8 dəfə yüksək olmuşdur

121) Sual:Sənətkarlığın inkişafının alman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- A) İtaliya, Pireney və Fransa
- B) Fransa, Portuqaliya və İspaniya
- C) İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- D) İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

122) Sual:Sənətkarlığın inkişafının roman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- A) İtaliya, Pireney və Fransa
- B) İtaliya, Portuqaliya və İspaniya
- C) İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- D) İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

123) Sual:Sənətkarlığın inkişafının alman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- A) Alman mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması
- B) Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qıldiyaların yaranması**
- C) Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- D) Heç biri

124) Sual:Sənətkarlığın inkişafının roman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- A) Roma mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması
- B) Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qıldiyaların yaranması
- C) Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- D) Heç biri

125) Sual: Almaniyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları
- B) XIX əsrin ikinci yarısı**
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

126) Sual: Fransada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) 1815-1860-ci illərdə
- B) 1870-1880-ci illərdə
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

127) Sual: Manufaktura anlayışının məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- A) Sadə əmək kooperasiyası
- B) Mürəkkəb əmək kooperasiyası**
- C) Ağır sənaye sahəsi
- D) Yüngül sənaye sahəsi

128) Sual:Böyük coğrafi kəşflərin bir proses olmaq etibarını ilə yaranması səbəbləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Ön və Kiçik Asiyanın (Konstantinopol – 1453-cü il) və Avropanın bir hissəsinin türklər tərəfindən tutulması nəticəsində Avropa →Şərq (İran, Hindistan, Çin) ticarət yollarının qapanması 2. Tədavül vasitəsi kimi qiymətli metalların kəskin defisiti: qızıl aclığı 3. Sənayenin dinamik inkişafı 4. Ticarətin dinamik inkişafı

- A) 1, 2
- B) 2, 4
- C) 1, 3
- D) 1, 4

129) Sual:Dördüncü səlib yürüşünün (1202-1204) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Konstantinopol fəth edilmişdir
- B) Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
- C) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- D) Heç biri

130) Sual:Üçüncü səlib yürüşünün (1147-1149) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Konstantinopol fəth edilmişdir
- B) Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
- C) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- D) Heç biri

131) Sual: Birinci səlib yürüşünün (1096-1099) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Konstantinopol fəth edilmişdir
- B) Kiprin istilasası ilə nəticələnmişdir
- C) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- D) Heç biri

132) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində neçə səlib yürüşü keçirilmişdir

- A) 8
- B) 6
- C) 5
- D) 4

133) Sual:F.List sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin neçə mərhələsini fərqləndirir

- A) 1
- B) 2
- C) 4
- D) 5

134) Sual:F.Listin sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin əsas mərhələləri sırasına aid deyildir

- A) Totalitarizm və bazar təsərrüfatı
- B) Vəhşilik və maldarlıq
- C) Əkinçilik və əkinçilik-manufaktura
- D) Heç biri

135) Sual:Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin həlledici inkişaf mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

- B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
- C) XV-XVI əsrlər
- D) XVIII-XIX əsrlər

136) Sual:Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin yüksək kütləvi istehlak mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
- C) XV-XVI əsrlər
- D) İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr

137) Sual:Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə keçid cəmiyyəti yaxud irəliləyişin ilkin şərtlərinin yaradılması mərhələsi hansı tarixi dövrə təsadüf etmişdir

- A) XV-XVI əsrlər
- B) Avropa: XVII-XVIII əsrin əvvəlləri
- C) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- D) İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr

138) Sual: Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatının mərhələlərinə aid deyil

- A) Vəhşilik
- B) Feodalizm
- C) Barbarlıq
- D) Barbarlıq

139) Sual: Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatına görə vəhşilik mərhələsinə aid deyil

- A) Aşağı
- B) Yuxarı
- C) Orta
- D) Ali

140) Sual:XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- B) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- C) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə cevrilməsi
- D) VII-XVIII əsrlər

141) Sual:XVIII-XIX əsrin sonunda baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə cevrilməsi
- B) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- C) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- D) VII-XVIII əsrlər

142) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar-sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XV-XIX əsrlər
- D) VII-XVIII əsrlər

143) Sual:Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi
- B) Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
- C) Sənaye çevrilişi
- D) Heç biri

144) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrial tipinin coğrafiyasına aid deyil

- A) Avropa
- B) Keçmiş sovet respublikaları
- C) Yaponiya
- D) Braziliya

145) Sual:D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının belə bir əlamətini mövcud deyildir

- A) Əmtəə istehsalından xidmət istehsalına keçid
- B) Nəzəri biliyin aparıcı rolu
- C) Yeni intellektual texnologiyalar əsasında qərarların qəbulunun təminatı
- D) Praktiki biliyin aparıcı rolu

146) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aiddir

- A) Əkinçilik
- B) Heyvandarlıq
- C) Balıqçılıq
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı

147) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aid deyil

- A) Əkinçilik
- B) Heyvandarlıq
- C) Balıqçılıq
- D) Maşınqayırma

148) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindistustrial tipinin coğrafiyasına aiddir

- A) Avropa
- B) Keçmiş sovet respublikaları
- C) Meksika
- D) ABŞ

149) Sual:İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları

aidir 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi integrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 3, 5

150) Sual:I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 5
- D) 4, 5

151) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının sənaye iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsr XX əsrin II yarısı
- D) VII-XVIII əsrlər

152) Sual: Avropa sənayesində kapitalist münasibətləri sisteminin genezisi hansı tarixi dövrə təsadüf edir

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XVI-XVII əsrlər

153) Sual:Müasir industrial cəmiyyətin qərarlaşması prosesini F. Brodel əsas etibarilə neçə dövrə ayırır

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 5

154) Sual: Postindustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı gətirmişdir

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) D.Bell

155) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin M. Veber versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

156) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin U. Tennis versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

157) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İşgüzar münasibətlərin, , iqtisadi və maliyyə informasiyalarının mübadiləsi prosesində istifadə edilən rabitə vasitələrinin radikal şəkildə dəyişməsi
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

158) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) Milli dəyərlər sisteminin həm mövcudluq, həm də təsir imkanları baxımından zəifləməsi
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

159) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) Dövlət nəzarətinin zəifləməsi, əmtəə, xidmət, kapital və insanların ölkələrarası miqrasiyasının sərbəstləşdirilməsi

160) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Əmtəə, xidmət, kapital və s. Bazarlarda və ümumilikdə ticarət sferasında liberal dəyərlərin qərarlaşması
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

161) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Təsərrüfat-istehsal fəaliyyətinin təşkilinin beynəlxalq formalarının (TMK və TMB) yaranması
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

162) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Əmtəə, xidmət və kapitalın miqrasiyası yolunda maneələri aradan qaldırmağa imkan verən yeni texnologiyaların sürətlə yayılması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

163) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin informasiya inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Maliyyə və əmtəə bazarlarının birləşməsinə təmin edən qlobal şəbəkənin yaranması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın tərərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

164) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın tərərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

165) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Kapitalın tərərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- B) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- C) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

166) Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış etmir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyalar 3. İnfarmasiya - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 3, 5
- D) 2, 4, 6

167) Sual: Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 4, 5, 6

168) Sual: Qloballaşma ideyasının populyarlaşmasını şərtləndirən əsas səbəblər sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Elmi-informasiya inqilabı və onun nəticəsində qlobal iqtisadi məkanda baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri 2. Dünya sosializm sisteminin süqutu və Sosialist təsərrüfat tipinin bazar iqtisadiyyatı ilə əvəzlənməsi; 3. Neoliberal dəyərlər sisteminin birmənalı olaraq prioritet mövqelərə keçməsi 4. İsrail-Fələstin münaqişəsinin həll olunmaması 5. Almaniya iqtisadiyyatının dinamik inkişafı 6. Qlobal iqtisadi məkanda miqrasiya münasibətlərinin dinamikası

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 5, 6

169) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadi qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- A) Qloballaşma – iqtisadi inkişafın yüksək səviyyəyə çıxmasıdır
- B) Qloballaşma – mədəniyyətlərarası dialoqun dinamik xarakter kəsb etməsidir
- C) Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik iqtisadi inkişafıdır
- D) Heç biri

170) Sual: Aşağıdakılardan hansı qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- A) Qloballaşma - mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyət halıdır
- B) Qloballaşma – tarixi proseslərin sürətlənməsidir
- C) Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik inkişafıdır
- D) Heç biri

171) Sual: Aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı qloballaşma ilə əlaqədar ciddi tədqiqatlar aparmışdır

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) K.Ome

172) Sual: Qloballaşma termini elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim tərəfindən gətirilmişdir.

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) T.Levit

173) Sual: AB-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 69 %
- B) 79 %
- C) 49%
- D) 89 %

174) Sual: Kanada ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 60 %

- B) 70 %
- C) 40%
- D) 80 %

175) Sual: Yaponiyanın ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 67 %
- B) 77 %
- C) 47%
- D) 87 %

176) Sual:ABŞ-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 60 %
- B) 70 %
- C) 40%
- D) 80 %

177) Sual: Xidmət iqtisadiyyatının (postindustrial cəmiyyət) keyfiyyət yeniliyinin əsasında dayanan başlıca məsələ aşağıdakılardan hansıdır

- A) Aqrar sektorun dinamik inkişafı
- B) Məhsul istehsalının dinamik xarakter kəsb etməsi
- C) Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
- D) Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi

178) Sual: Üçüncü elmi-texniki inqilab məzmun və nəticə tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- A) 1913-1938-ci illər və 1960-cı ildən sonra
- B) 1950-1979-ci illər və 1980-ci ildən sonra
- C) 1920-1930-ci illər və 1990-ci ildən sonra
- D) 1940-1960-ci illər və 1970-ci ildən sonra

179) Sual:Üçüncü elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- B) Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- C) İctimai həyatın bütün sferalarına – siyasətə, ideologiyaya, mədəniyyətə psixologiyaya və s. təsir göstərməsi ilə
- D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə

180) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqə (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- D) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır

181) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqə (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- A) Alternativi var; milli identiklik
- B) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır**
- C) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

182) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2
- B) 4, 5**
- C) 1, 5
- D) 2, 3

183) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5**
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 3, 5

184) Sual:Üçüncü elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- C) XV-XVII əsrlər
- D) XXI əsrin əvvəllərindən etibarən**

185) Sual:İkinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- C) XV-XVII əsrlər
- D) XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəlləri**

186) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 1, 3**

187) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab

yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 1, 3

188) Sual:İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 1, 4, 5

189) Sual:İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 5
- D) 4, 5

190) Sual:İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi üzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 4, 5, 6
- D) 2, 3, 6

191) Sual:İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi üzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 4, 5, 6
- D) 2, 4, 6

192) Sual: Modernist yanaşma tarixi dövrlənmədə neçə mərhələni özündə ehtiva etməkdədir

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 6

193) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- D) Xidmət iqtisadiyyatı dövrü 1970-2000-ci illər

194) Sual:II dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- A) 1914-1918-ci illər
- B) 1950-1979-ci illər
- C) 1941-1945-ci illər
- D) 1939-1945-ci illər

195) Sual:I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 2, 3, 5
- D) 3, 4, 5

196) Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 5, 6
- D) 2, 4, 6

197) Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. XX əsrin əvvəllərindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- A) 1 , 2, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 6

198) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsində rifaha birbaşa zərbə vuran əsas nəhəng tarixi hadisələr aşağıdakılardan hansılardır 1. I dünya müharibəsi (1914-1918) 2. Dünya iqtisadi böhranı (1929-1933) 3. İsrail dövlətinin yaranması (1948) 4. II dünya müharibəsi (1939-1945) 5. Dünya sosialist sisteminin yaranması (1917-1991) 6. Rusiya Federasiyasının müstəqillik əldə etməsi (1991)

- A) 1 , 2, 4, 5
- B) 2, 3, 4, 5
- C) 3, 4, 5, 6
- D) 1, 2, 4, 6

199) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsinin məzmun tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

- A) 1913-1938-ci illər və 1938-1991-ci illər
- B) 1950-1979-ci illər və 1980-2000-ci illər
- C) 1920-1930-ci illər və 1970-1990-ci illər
- D) 1940-1945-ci illər və 1990-1999-ci illər

200) Sual:Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi xarakterik məqam aşağıdakılardan hansıdır

- A) “İstehsal” iqtisadiyyatının “xidmət” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- B) “İstehsal” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- C) “Xidmət” iqtisadiyyatının “informasiya” iqtisadiyyatına keçidi dövrü
- D) Heç biri

201) Sual:Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi tarixi xronoloji dövr aşağıdakılardan hansıdır

- A) 1970-ci ildən etibarən
- B) 1990-cı ildə etibarən
- C) 2000-ci ildən sonrakı dövr
- D) Heç biri

202) Sual:Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 4, 5, 6
- D) 2, 4, 6

203) Sual: Modernləşmənin ikinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)

- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- C) Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir
- D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

204) Sual: Modernist yanaşmaya görə tarixi dövrlənmənin mərhələləri ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır

- A) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- B) İndustrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- C) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- D) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr

205) Sual: Modernist yanaşma tarixi dövrlənmədə neçə mərhələni özündə ehtiva etməkdədir

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 6

206) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin U. Tennis versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

207) Sual: İqtisadiyyatın tarixi dövrlənməsi hansı supertsiklləri əhatə etməkdədir

- A) Qədim dünya və orta əsrlər dövrü
- B) Qədim dünya orta əsrlər və feodalizm dövrü
- C) Qədim dünya, indisturial və postindisturial era
- D) Indisturial era

208) Sual: Postindisturial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri
- C) XV-XVI əsrlər
- D) XVIII əsr

209) Sual: İlk feodalizm sivilizasiyası dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) VI-XIII əsrlər
- B) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- C) XI-XIII əsrlər
- D) V-VI

210) Sual: İndisturial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir.

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- B) VI-XIII əsrlər
- C) XV-XVI əsrlər

D) XVIII əsr

211) Sual: Lokal sivilizasiya nəzəriyyəsinin əsas zəif cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar

- A) Ayrı-ayrı sivilizasiyaların yaranması və süqutu səbəbləri müxtəlifdir
- B) Regional səpgidə baş vermiş hadisələr özünü hər zaman doğrultmur
- C) Ayrı-ayrı sivilizasiyalar mövcudluq dövrü eyniləşdirilir
- D) Hec biri

212) Sual: A.Tyonbiyə görə müvəffəqiyyətlə inkişaf edən sivilizasiyalar hansı mərhələlərdən keçirlər

- A) Yaranma, artım, durğunluq və süqut
- B) Artım, durğunluq və süqut
- C) Yaranma, artım və süqut
- D) Yaranma, durğunluq və süqut

213) Sual: A.Tyonbinin doğulmamış adlandırdığı sivilizasiya aşağıdakılardan hansıdır

- A) Skandinaviya
- B) Misir
- C) Çin
- D) Meksikan

214) Sual: A.Tyonbinin Ölü sivilizasiyalar adlandırdığı sivilizasiyaların sayı neçədir.

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 14

215) Sual: A.Tyonbiyə görə Sivilizasiyanın təsnifatında istifadə olunan kriteriyalardan həmişə sabit qalanları aşağıdakılardan hansılarıdır

- A) Din və onun təşkili forması və ərazi əlaməti
- B) Kapital və torpaq
- C) Siyasi və mədəni konyuktura
- D) Heç biri

216) Sual: S. Xanqinqton sivilizasiya nəzəriyyəsi çərçivəsində neçə müasir sivilizasiyanı fərqləndirir

- A) 4
- B) 5
- C) 8
- D) 3

217) Sual: Postindustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı gətirmişdir

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont

D) D.Bell

218) Sual: İndustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansıları gətirmişdir

- A) U.Rastou və O.Toffler
- B) O.Kont və O.Toffler
- C) O.Kont və Q.Spenser
- D) D.Bell və Ş.Monteskie

219) Sual: İctimai inkişafın gələcək modellərinin hazırlanması ilə məşğul olan elm sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Geoiqtisadiyyat
- B) Arxeologiya
- C) Geosiyasət
- D) Futuralogiya

220) Sual: Proqnozların xarakterindən asılı olaraq futuroloqlar əsas etibarilə hansı qruplara bölünür

- A) Praqmatiklər
- B) Demokratik və liberallar
- C) Konservatlar
- D) Optimist və pessemistlər

221) Sual: Z.Bjenzinskiyə məxsus futuroloji model aşağıdakılardan hansıdır

- A) Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- B) Texnotron cəmiyyət nəzəriyyəsi
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

222) Sual: İlk modernləşmə dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür

- A) Ənənvi cəmiyyətdən industrializmə keçid
- B) Ənənvi cəmiyyətdən feodalizmə keçid
- C) İndustrial cəmiyyətdən postindustrializmə keçid
- D) Ənənvi cəmiyyətdən postindustrializmə keçid

223) Sual: Aşağıdakılardan hansı informasiya iqtisadiyyatının əsas təzahür aspekti kimi qəbul edilə bilər

- A) İnformasiya iqtisadiyyatı – informasiya istehsalın amili, istənilən iqtisadi sistemin fundamental resurslarından biridir
- B) İnformasiya iqtisadiyyatı-beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilməsidir
- C) İnformasiya iqtisadiyyatı - kapitalin təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişidir
- D) İnformasiya iqtisadiyyatı - “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu ilə yaranmışdır

224) Sual: Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatının inkişafında V mərhələni özündə əks etdirir

- A) Xidmət iqtisadiyyatı
- B) Aqrar iqtisadiyyat
- C) Sənaye iqtisadiyyatı
- D) İnformasiya iqtisadiyyatı

225) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

226) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- D) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır

227) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- A) Alternativi var; milli identiklik
- B) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- C) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

228) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

229) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- A) Alternativi var; milli identiklik
- B) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- C) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

230) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

231) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) Dövlət nəzarətinin zəifləməsi, əmtəə, xidmət, kapital və insanların ölkələrarası miqrasiyasının sərbəstləşdirilməsi

232) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) Liberal dəyərlərin qlobal miqyaslı qərarlaşması prosesinin başlanması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

233) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

234) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin iqtisadi inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

235) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

236) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin istehsal, elmi-texniki və texnoloji inkişaf istiqmätinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

237) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşmanın mahiyyətini daha dəqiq şəkildə özündə əks etdirmişdir

- A) Qloballaşma - mədəniyyətlərarası və geosiyasi münasibətlərin xüsusi keyfiyyət halıdır
- B) Qloballaşma – tarixi proseslərin sürətlənməsidir
- C) Qloballaşma – hər hansı bir regionun dinamik inkişafıdır
- D) Heç biri

238) Sual:Aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı qlobalaşma ilə əlaqədar ciddi tədqiqatlar aparmışdır

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) K.Ome**

239) Sual: Qlobalaşma termini elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim tərəfindən gətirilmişdir.

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) T.Levit**

240) Sual:AB-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 69 %**
- B) 79 %
- C) 49%
- D) 89 %

241) Sual: Kanada ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 60 %
- B) 70 %**
- C) 40%
- D) 80 %

242) Sual: Yaponiyanın ÜDM-də xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 67 %**
- B) 77 %
- C) 47%
- D) 87 %

243) Sual:ABŞ-nin ÜDM-da xidmət istehsalının xüsusi çəkisi nə qədər təşkil etməkdədir

- A) 60 %
- B) 70 %
- C) 40%
- D) 80 %**

244) Sual: Xidmət iqtisadiyyatının (postindustrial cəmiyyət) keyfiyyət yeniliyinin əsasında dayanan başlıca məsələ aşağıdakılardan hansıdır

- A) Aqrar sektorun dinamik inkişafı
- B) Məhsul istehsalının dinamik xarakter kəsb etməsi
- C) Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi
- D) Xidmət istehsalının məhsul istehsalına münasibətdə arxa mövqeyə keçməsi**

245) Sual:İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları

aiddir 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 3, 5

246) Sual: İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- B) Rəqəmsal texnologiyanın tətbiqi ilə
- C) Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə

247) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2
- B) 4, 5
- C) 1, 5
- D) 2, 3

248) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. İstehsal vasitələrinin mexanikləşdirilməsi 2. Elmi nəticələrin real sektora tətbiqinin sürətlənməsi 3. İstehsalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsi; 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 4, 5
- D) 2, 3, 5

249) Sual: İkinci elmi-texniki inqilabın tarixi xranoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- C) XV-XVII əsrlər
- D) XIX əsrin sonu-XX əsrin əvvəlləri

250) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın tarixi xranoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr
- C) XV-XVII əsrlər
- D) 1913-1970-ci illər

251) Sual: Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas

inqilablara aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- A) 1, 2
- B) 3, 4
- C) 4, 5
- D) 3, 5

252) Sual:Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 1, 3, 5

253) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 1, 3

254) Sual:I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 5
- D) 4, 5

255) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi (xidmət iqtisadiyyatı dövrü) dövründə baş vermiş əsas hadisələr sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Üçüncü elmi –texniki inqilab yaxud elmi-informasiya inqilabı 2. İstehsal iqtisadiyyatından xidmət iqtisadiyyatına keçid 3. Dünya sosializm sisteminin coğrafiyasının genişlənməsi 4. Qlobal ekoloji problemin aradan qaldırılması

- A) 1, 2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 1, 3

256) Sual:Dünya iqtisadiyyatının dördüncü inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər

C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

D) Xidmət iqtisadiyyatı dövrü 1970-2000-ci illər

257) Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 5

D) 1, 4, 5

258) Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Dünya iqtisadiyyatında kəskin resurs itkiləri müşahidə olundu 2. Dünya iki antiqonist sistemə parçalandı 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

A) 1, 2

B) 2, 3

C) 3, 5

D) 4, 5

259) Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 4, 5, 6

D) 2, 3, 6

260) Sual: İkinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. 1919-cü ildə imzalanmış Versal müqaviləsi üzrə nəzərdə tutulan şərtlərin yerinə yetirilməsi 2. Almaniyanın hərbi potensialının görünməmiş dərəcədə inkişaf etməsi 3. Almaniya, İtaliya və Yaponiyanın dünya iqtisadi düzənindən razı qalmaması 4. İqtisadi qloballaşma tendesiyasının genişlənməsi 5. Dünya ticarətinin və kapitalın miqrasiyasının dinamik inkişafı 6. Miqrasiya münasibətlərinin coğrafiyasının genişlənməsi

A) 1, 2, 4

B) 2, 3, 4

C) 4, 5, 6

D) 2, 4, 6

261) Sual: Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın ən əsas başvermə səbəbi aşağıdakılardan hansıdır

A) Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

- B) Ekoloji situasiyanın pisləşməsi
- C) Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması
- D) İstehsal → istehlak cütlüyündə yaranan ziddiyyətlər

262) Sual: Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- A) 1929-1933-cü illər
- B) 1950-1979-ci illər
- C) 1914-1918-ci illər
- D) 1939-1945-ci illər

263) Sual: I dünya müharibəsinin əsas sosial-iqtisadi nəticələri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1. Rusiyada oktyabr çevrilişi ilə beynəlxalq səviyyədə siyasi situasiyanın gərginləşməsi 2. əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması 3. Ekoloji situasiyanın pisləşməsi 4. Ticarətin dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı 5. Kapital qoyuluşunun dinamikasının və coğrafiyasının dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 2, 3, 5
- D) 3, 4, 5

264) Sual: I dünya müharibəsinin ümumi hərbi xərcləri nə qədər təşkil etmişdir

- A) 200 mlrd ABŞ dolları
- B) 1,2 mlrd ABŞ dolları
- C) 100 mlrd ABŞ dolları
- D) 2,5 mlrd ABŞ dolları

265) Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. XX əsrin əvvələrindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 5, 6
- D) 2, 4, 6

266) Sual: Birinci dünya müharibəsinin əsas səbəbləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. XX əsrin əvvələrindən başlayaraq Almaniyanın beynəlxalq səviyyəli siyasi proseslərdən və dünya bazarlarından sıxışdırılması 2. Təmərgüzlənmiş iri kapital strukturları arasında təsir sferalarının bölgüsü üzrə yaranmış ziddiyyət və onun aradan qaldırılmasında iqtisadi metodların gücsüzlüyü 3. ABŞ dünya iqtisadi-siyasi arenada mövqeyinin güclənməsi 4. əsas bazarların inhisarlaşması 5. İqtisadi qloballaşma tendensiyasının genişlənməsi 6. Dünya ticarətinin dinamik inkişafı

- A) 1, 2, 4
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5

D) 2, 4, 6

267) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsində rifaha birbaşa zərbə vuran əsas nəhəng tarixi hadisələr aşağıdakılardan hansılardır 1. I dünya müharibəsi (1914-1918) 2. Dünya iqtisadi böhranı (1929-1933) 3. İsrail dövlətinin yaranması (1948) 4. II dünya müharibəsi (1939-1945) 5. Dünya sosialist sisteminin yaranması (1917-1991) 6. Rusiya Federasiyasının müstəqillik əldə etməsi (1991)

A) 1, 2, 4, 5

B) 2, 3, 4, 5

C) 3, 4, 5, 6

D) 1, 2, 4, 6

268) Sual:I dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

A) 1914-1918-ci illər

B) 1950-1979-ci illər

C) 1941-1945-ci illər

D) 1939-1945-ci illər

269) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsinin məzmun tutumu baxımdan hansı iki dövrə bölünür

A) 1913-1938-ci illər və 1938-1991-ci illər

B) 1950-1979-ci illər və 1980-2000-ci illər

C) 1920-1930-ci illər və 1970-1990-ci illər

D) 1940-1945-ci illər və 1990-1999-ci illər

270) Sual:Dünya iqtisadiyyatında keyfiyyət dəyişikliyinə baş verdiyi tarixi xronoloji dövr aşağıdakılardan hansıdır

A) 1970-ci ildən etibarən

B) 1990-cı ildə etibarən

C) 2000-ci ildən sonrakı dövr

D) Heç biri

271) Sual:Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 4, 5, 6

D) 2, 4, 6

272) Sual:Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3. Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4. Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 4, 5, 6

D) 2, 4, 6

273) Sual:Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

274) Sual:Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- A) 1 , 2
- B) 2, 3
- C) 4, 5
- D) 2, 4

275) Sual: Tipologiyasına görə bazarın əsas etibarilə hansı növləri fərqləndirilmir

- A) Daxili və xarici bazar
- B) Mərkəz və əyalət bazarı
- C) Şəhər və kənd bazarı
- D) Heç biri

276) Sual: Bazarın instrumental anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- B) İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- C) Mal, xidmət, informasiya, pul, kredit, kapital üzrə alqı-satqı əməliyyatlarının aparıldığı yer
- D) Heç biri

277) Sual: Bazarın kateqoriyal anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- B) İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- C) Xidmət sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- D) Heç biri

278) Sual: Fransada kapitalist münasibətlərinin genezisi hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVI əsr XVIII əsrin sonlarına qədər
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
- D) VII-XVIII əsrlər

279) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər

D) Heç biri

280) Sual:Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. Müəssisə 6. Səhmdar cəmiyyət

A) 1 , 2

B) 2, 3

C) 5, 6

D) 2, 4

281) Sual:Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aiddir 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. TMK 6. TMB

A) 3, 4, 5, 6

B) 2, 3, 4, 5

C) 1 , 2, 3,4

D) 1, 2, 4, 5

282) Sual:İnhisarçı birliklərin əsas etibarilə neçə təşkilati-hüquqi forması mövcuddur

A) 5

B) 3

C) 6

D) 4

283) Sual:G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

A) 1 , 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 1, 4, 6

D) 2, 4, 5

284) Sual:G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

A) 1 , 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 5

D) 2, 4, 5

285) Sual:Qərb iqtisadçıları G.Dolan və D.Lindsey inhisarın əsasən neçə növünü fərqləndirirlər

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

286) Sual:Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji

inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 6
- B) 2, 3
- C) 4, 5
- D) 2, 4

287) Sual:Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2, 3, 4
- B) 2, 3, 4, 5**
- C) 3, 4, 5, 6
- D) 1, 2, 4, 5

288) Sual:Müasir yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4**

289) Sual: Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 4, 5**

290) Sual: Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2, 3**
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

291) Sual:Dünya iqtisadiyyatının üçüncü inkişaf mərhələsi hansı tarixi-xranoloji dövrü əhatə etmişdi

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) 1870-1913-cü illər
- C) XV-XVII əsrlər
- D) 1913-1970-ci illər**

292) Sual:İnhisarın yaranması tarixinin bazar mərhələsinin alt mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Klassik və müasir inhisar dövrü**
- B) Bazara qədərki və klassik inhisar dövrü

- C) Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
D) Heç biri

293) Sual: İnhisarın yaranması tarixinin əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) Bazara qədərki dövr və bazar dövrü
B) Bazara qədərki və informasiya iqtisadiyyatı dövr
C) Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü
D) Heç biri

294) Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə etmirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin geniş vüsət alması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

- A) 1, 2
B) 2, 4
C) 3, 4
D) 2, 5

295) Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə edirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin dağılması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

- A) 1, 2, 3
B) 2, 3, 4
C) 3, 4, 1
D) 2, 3, 4

296) Sual: Aşağıdakılardan hansı iqtisadçı ticarəti iqtisadi sistemi (bazar prinsipləri əsasında) formalaşdıran əsas element hesab edirdi

- A) U. Rastou
B) O. Toffler
C) O. Kont
D) F. Xayek

297) Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- A) 1, 2
B) 3, 4
C) 4, 5
D) 2, 4

298) Sual: Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- A) 1 , 2, 5
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

299) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- A) 1 , 2
- B) 3, 4**
- C) 1, 5
- D) 2, 5

300) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabrikə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- A) 1 , 2, 5**
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

301) Sual:XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəllərində baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- B) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- C) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi**
- D) VII-XVIII əsrlər

302) Sual:XVI-XVIII əsrlərdə baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi**
- B) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- C) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- D) VII-XVIII əsrlər

303) Sual:Dünya iqtisadiyyatının tarixində dünya bazarının təşəkkülü hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri**
- D) VII-XVIII əsrlər

304) Sual:İnformasiya iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) 1970-ci ildən etibarən
- B) 1990-cı ildə etibarən
- C) 2000-ci ildən sonrakı dövr
- D) Heç biri

305) Sual: Xidmət iqtisadiyyatı hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) 1970-2000-ci illər
- B) 1960-2006-cı illər
- C) 1950-2000ci illər
- D) Heç biri

306) Sual:Sənaye inqilabın ikinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) X-XI əsrlərin ikinci yarısı
- C) IX əsr
- D) VII-XVIII əsrlər

307) Sual:Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- D) Heç biri

308) Sual:Sənaye inqilabın birinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) XV-XVI əsrlər
- B) X-XI əsrlər
- C) IX əsr
- D) VII-XVIII əsrlər

309) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- D) Heç biri

310) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) 2-3 min il b.e.ə.
- B) 5-3 min il b.e.ə.
- C) 7-5 min il b.e.ə.
- D) Heç biri

311) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Sənətkarlığın formalaşması və inkişafı

D) Heç biri

312) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı tarixi xranoloji mərhələni əhatə etmişdir

A) 7-5 min il b.e.ə.

B) 9-3 min il b.e.ə.

C) 2-3 min il b.e.ə.

D) Heç biri

313) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində əksər ölkələrin keçdiyi inkişaf mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır

A) Feodalizm

B) Sosializm

C) Kapitalizm

D) Heç biri

314) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı

D) Heç biri

315) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin klassik orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı

D) Heç biri

316) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı

D) Heç biri

317) Sual:Nəzəri baxımdan ümumi şəkildə dünya iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı iki böyük dövrə bölünmüdü

A) Genezisə qədərki və genezisi dövrü

B) Genezisə qədərki və qloballaşma dövrü

C) Genezis dövrü və böhranlı dövr

D) Heç biri

318) Sual:XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud deyildi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

A) 1 , 2

B) 2, 4

C) 1, 4

D) 3, 4

319) Sual:XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud idi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

A) 1 , 2

B) 3, 4

C) 1, 4

D) 2, 4

320) Sual:İlkin kapital yığımının fransız metodu aşağıdakılardan hansı əsas xüsusiyyətləri ilə fərqlənirdi 1.Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi böyüklüyü 2. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi kiçikliyi 3. Daxili bazarın nisbi zəifliyi 4. Daxili bazarın nisbi dinamikliliyi

A) 1 , 3

B) 2, 4

C) 1, 4

D) 3, 4

321) Sual: Fransada ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) XVI-XVIII əsrlər

D) XV-XVII əsrlər

322) Sual:İngiltərədə ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) XVI-XVIII əsrlər

D) XV-XVII əsrlər

323) Sual:İlkin kapital yığımının əsas mənbələrinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1. Müstəmləkə sistemi; 2. Dövlət istiqrazları sistemi; XVI-XVIII əsrlərdə Avropa ölkələri arasındakı müharibələr və müstəmləkə ələ keçirmə istəyi dövlətin pula olan tələbatını kəskin şəkildə artırmışdır; 3. Azad bazar sistemi; 4. Vergi sistemi; 5. Liberal xarici ticarət sistemi; 6. Sənaye proteksionizmi –

yüksək idxal rüsumları, ixrac mükafatlandırmaçı;

- A) 1, 2
- B) 3, 5**
- C) 1, 3
- D) 2, 4

324) Sual:İşçinin (kəndlının) mülkiyyətindən məhrum edilməsi və istehsal vasitələrinin kapitalla çevrilməsini özündə ehtiva edən tarixi proses necə adlanır

- A) Qeyri –ekvivalent ticarət
- B) İlkın kapital yığımı**
- C) Ekvivalent ticarət
- D) Heç biri

325) Sual: Bərabər sahələr sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- A) Erkən orta əsrlərdə
- B) Qədim dövrdə
- C) XIX əsrin sonları
- D) XXI əsrin əvvəllərində

326) Sual: Dövlət pay sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- A) III əsr
- B) IX əsrin sonlarında
- C) V əsrin sonları
- D) II əsrlər

327) Sual: Tarixi Şərq modeli iqtisadiyyatın strukturunun hansı iki sektorluğu ilə fəaliyyət göstərirdi

- A) Dövlət və icma sektorları
- B) Dövlət və özəl sektorları
- C) İstehsal və xidmət sektorları
- D) Heç biri

328) Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət vergiləri
- B) Feodal rentası**
- C) Bələdiyyə vergisi
- D) Heç biri

329) Sual: Feodalizmin Şərq makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət vergiləri
- B) Feodal rentası
- C) Bələdiyyə vergisi
- D) Heç biri

330) Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- B) Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- C) Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- D) Heç biri

331) Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- B) Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi**
- C) Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- D) Heç biri

332) Sual: Feodalizmin Qərbi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət mülkiyyəti
- B) Xüsusi mülkiyyət**
- C) Qarışıq mülkiyyət
- D) Bələdiyyə mülkiyyəti

333) Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Qarışıq mülkiyyət
- B) Xüsusi mülkiyyət
- C) Dövlət mülkiyyəti**
- D) Bələdiyyə mülkiyyəti

334) Sual: Sənayeləşmə bir proses olmaq etibarını ilə aşağıdakı hansı mütərəqqi xarakterləri daşıyırdı
1. əmək məhsuldarlığı və texnikadan istifadə imkanları artır
2. Şəhərlərin inkişafı sürətlənir
3. İri sənaye və nəqliyyat mərkəzləri yaranır
4. Kəndlərdə əhalinin artım dinamikası müşahidə edilirdi
5. Xarici miqrasiya prosesləri sürətlənirdi

- A) 1, 2, 3**
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

335) Sual: Yaponiyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları
- B) XIX əsrin sonlarında**
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

336) Sual: ABŞ-da sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları
- B) XIX əsrin birinci yarısı**
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

337) Sual:Aşağıdakılardan hansıları sənaye inqilabının əsas mərhələlərinə aid deyil 1. İstehsalın bir sahəsində tətbiq olunan maşın zəncirvari reaksiya kimi digərlərində də tətbiq zəruriliyini ortalığa qoydu; 2. Mühərrikin təkmilləşməsi – buxar maşınlarının yaranması; 3. Sənayedə texniki inqilab nəqliyyatda da kardinal dəyişikliyə səbəb oldu (Paravoz, Paraxod) 4. əkinçilik və maldarlığın dinamik inkişafı 5. İdarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsi

- A) 1 ,2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 4, 5

338) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində ilk sənaye inqilabı hansı ölkədə baş vermişdir

- A) Fransa
- B) İngiltərə
- C) Hollandiya
- D) İspaniya

339) Sual:İngiltərədə sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XIX əsrin 70-ci illəri
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

340) Sual:Aşağıdakılardan hansı əks mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdlu işçilərin evlərində həyata keçirilir

341) Sual:Aşağıdakılardan hansı mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdlu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

342) Sual:Aşağıdakılardan hansı üzvü manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdlu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

343) Sual:Aşağıdakılardan hansı heterogen manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir

D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

344) Sual: Manufakturanın neçə əsas forması mövcuddur

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

345) Sual: Yaponiyada ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XVIII-XIX əsrin 70-ci illəri
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XV-XVII əsrlər

346) Sual: Almaniyada ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XVIII-XIX əsrin ikinci yarısı
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XV-XVII əsrlər

347) Sual: Metropoliya→müstəmləkə münasibətlərində siyasi-hüquqi aspektdən 3 yanaşmanı formalaşmışdır ki, bunlar aşağıdakılardan hansılardır 1. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin saxlanması (Latin Amerikasını ölkələri) 2. Asılılığın ara-keçid formaları (protektorat – Misir, Tunis, Kuveyt, Bəhreyn və s.; mandat sistemi – Millətlər Liqasının mandati). 3. Metropoliyaya tam tabeçilik – Hindistan, əlcəzair, Birma, Seylan, İndoneziya. 4. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin itirilməsi (Keçmiş Sovetlər Birliyi ölkələri)

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 1, 3, 4
- D) 1, 2, 4

348) Sual:Müstəmləkəciliyin ilk dövrlərinə xas olan ənənəvi münasibət formaları aşağıdakılardan hansılardır

- A) Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- B) Qeyri-ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracı, vergi talanı
- C) Ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracının olmaması, müstəqil vergi
- D) Heç biri

349) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının ikinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- A) Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- B) Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
- C) Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət

əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

D) Heç biri

350) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının birinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

A) Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

B) Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.

C) Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

D) Heç biri

351) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatları neçə mərhələdən keçmişlər

A) 2

B) 3

C) 5

D) 4

352) Sual: Iqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının feodal tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

A) Müxtəlif məhsular (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərabi dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

B) Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi

C) Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

D) Heç biri

353) Sual: Iqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının fermer (köçürmə) təsərrüfatı tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

A) Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

B) Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi

C) Müxtəlif məhsular (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərabi dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

D) Heç biri

354) Sual:İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının plantasiya tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

A) Müxtəlif məhsular (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlmiş ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərəib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

B) Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdır Avropa dövlətlərinin birləşməsi

C) Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər

D) Heç biri

355) Sual:İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının neçə tipi mövcud olmuşdur

A) 3

B) 2

C) 5

D) 4

356) Sual:Böyük coğrafi kəşflərin Qərbin tarixi-iqtisadi yüksəlişində oynadığı əsas istiqamətlərdən biri kimi aşağıdakılardan hansını qiymətləndirmək olar

A) Qiymət inqilabı

B) Sənaye inqilabı

C) Ticarət inqilabı

D) Tələb inqilabı

357) Sual: Avropa sənayesində kapitalist münasibətləri sisteminin genezisi hansı tarixi dövrə təsadüf edir

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) XVI-XVIII əsrlər

D) XVI-XVII əsrlər

358) Sual: Son orta əsrlərdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. İqtisadi siyasət – ayrı-ayrı şəhərlərin yaxud ərazi vahidlərinin deyil, bütövlükdə ölkənin mənafeələrinə yönəlmişdir. 2. İqtisadi siyasət vahid mərkəzdən – dövlət tərəfindən həyata keçirilirdi. 3. İqtisadi siyasət iki mərkəzdən – dövlət və özəl sektor tərəfindən həyata keçirilirdi. 4. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın kənd təsərrüfatı sferasını əhatə edirdi 5. əsas məqsədlərdən biri tədricən bütün ölkəni əhatə edəcək daxili bazarın formalaşdırılmasından ibarət olunmuşdur: 6. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın əsas sferalarını (kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət və s.) əhatə edən tədbirlər kompleksi formasında həyata keçirilirdi.

A) 3, 4

B) 2, 6

C) 3, 6

D) 1, 6

359) Sual: İstehsal iqtisadiyyatı – son orta əsrlərin tarixi xronologiyası hansı dövrləri əhatə etmişdir

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) XVI-XVIII əsrlər

D) 1096-1270-ci illər

360) Sual: Erkən orta əsrlərin sonundan etibarən Qərb ölkələri tərəfindən həyata keçirilən səlib yürüşlərinin tarixi xronologiyası aşağıdakılardan hansı dövrü əhatə etmişdir

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) 1510-1670-cı illərə qədər

D) 1096-1270-ci illər

361) Sual: İstehsal iqtisadiyyatı formasiasında qildiya dedikdə başa düşülür

A) Müəyyən peşəkar fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyi

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Kənd təsərrüfatı fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyi

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıb. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

362) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin üçüncü mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Son orta əsrlər – “kommunal” inqilablar və şəhərlərin feodal asılılığından azad olması. Şəhər – respublikalar yaranmağa başlayır (Şimali İtaliyada → Milan, Genuya, Florensiya, Venesiya; Almaniyada → Hamburq, Nyünberq, Strasburq; Fransada → Paris, Orlean; İngiltərədə - London).

C) Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıb. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

363) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin ikinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıb. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

edirlər

364) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin birinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhəlinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

365) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisi neçə mərhələdən keçmişdir

- A) 3
- B) 6
- C) 5
- D) 4

366) Sual:XI əsrdən başlayaraq şəhərlərin iqtisadi əhəmiyyətinin sürətlə artma səbəbləri kimi xarakterizə edilir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Feodal asılılığından azad olma 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Feodalın təsir dairəsindən kənarında azad bazar, azad ticarətin mövcudluğu 6. Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- A) 3, 5
- B) 2, 6
- C) 3, 6
- D) 1, 6

367) Sual: Feodalizmin sosial-siyasi spesifikasının əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1.Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2.İerarxik struktur 3.Korporativ qurumların geniş yayılması 4.Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5.Bazarın coqrafiyasının genişlənməsi 6.Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- A) 5, 6
- B) 2, 6
- C) 3, 6
- D) 1, 6

368) Sual: Feodalizmin qərarlaşdığı dövrün əsas xarakterik xüsusiyyətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1.Natural təsərrüfat (qapalı) – istehsal edilmiş məhsul istehsal yerində də istehlak olunur. Yəni, istehsalçı öz tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsal edir. 2.Istehsal və istehlak həmin təsərrüfatın çərçivəsindən kənara çıxmır 3.Mübadilə - mənimsəmə iqtisadiyyatına xas olan mahiyyətdə həyata keçirilir 4.əmtəə istehsalı yoxdur 5.Bazar yoxdur 6.Geniş bazar mövcuddur 7.əmtəə istehsalı mövcuddur

- A) 5, 6
- B) 1, 2
- C) 3, 4
- D) 1, 5

369) Sual: Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsini aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı irəli sürmüşdür

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) D. Bell
- D) D. Rikardo

370) Sual:D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının neçə əlamətini mövcuddur

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 5

371) Sual:D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının belə bir əlamətini mövcud deyildir

- A) Əmtəə istehsalından xidmət istehsalına keçid
- B) Nəzəri biliyin aparıcı rolu
- C) Yeni intellektual texnologiyalar əsasında qərarların qəbulunun təminatı
- D) Praktiki biliyin aparıcı rolu

372) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin hansı tipi mövcud deyildir

- A) İndustrializmə qədərki tip
- B) İndustrial tip
- C) Postindustrial tip
- D) Sosial demokratik tip

373) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistrializmə qədərki tipinin coğrafiyasına aid deyil

- A) Afrika
- B) Latın Amerikası
- C) Cənubi Asiya
- D) Şərqi avropa

374) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistrial tipinin coğrafiyasına aid deyil

- A) Avropa
- B) Keçmiş sovet respublikaları
- C) Yaponiya
- D) Braziliya

375) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindistrial tipinin coğrafiyasına aiddir

- A) Avropa
- B) Keçmiş sovet respublikaları
- C) Meksika
- D) ABŞ

376) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aid deyil

- A) Əkinçilik
- B) Heyvandarlıq
- C) Balıqçılıq
- D) Maşınqayırma

377) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indistustrializmə qədərki tipinin xarakterinə aiddir

- A) Əkinçilik
- B) Heyvandarlıq
- C) Balıqçılıq
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı

378) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin xarakterinə aiddir

- A) Əkinçilik
- B) Xidmət istehsalı
- C) Balıqçılıq
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı

379) Sual: Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt versiyasına görə kapitalizmin hansı mərhələləri fərqləndirilir

- A) Klassik və müasir kapitalizm
- B) Orta kapitalizm
- C) İlk və son kapitalizm
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı dövrü

380) Sual: Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Klassik və müasir kapitalizm nəzəriyyəsi
- B) Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

381) Sual: Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- B) Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

382) Sual: Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi nəçə əsas xarakterik cəhətlə səciyyələndirilmişdir

- A) 3
- B) 2

C) 4

D) 5

383) Sual: Tarixi dövrlənmənin V. Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi əsas xarakterik cəhətlərindən deyildir

A) Müəssisə - ailə münasibətləri

B) Texnoloji əmək bölgüsü

C) Kapital yığıcı

D) İnformasiya yığıcı

384) Sual: Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr aşağıdakılardan hansı xronoloji intervalı əhatə etmişdir

A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli

C) İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər

D) 1.6-0.04 mln il əvvəl

385) Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə palezoy erasında yaranmışdır

A) Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər

B) Sadə orqanizmlər, molyusklar

C) İlk insanlar

D) Heç biri

386) Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə insan erasında yaranmışdır

A) Üzvi həyatın müasir formaları. Neantroplar

B) Sadə orqanizmlər, molyusklar

C) Balıqlar, həşəratlar, sürünənlər və bitlikər

D) Heç biri

387) Sual: İbtidai icma dövrünün əsas xarakteristikası aşağıdakılardan hansıdır

A) Bu dövr dövlətin meydana gəlməsi dövründən başlamışdır

B) Bu dövr insanın yarandığı dövrə qədər olan dövrdür

C) Bu dövr insanın yaranmasından başlayıb sinifli cəmiyyətin – dövlətin meydana gəlməsinə qədər davam etmişdir.

D) Heç biri

388) Sual: İbtidai icma dövrünün – mənimsəmə iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhətlərinə aşağıdakılar hansıları aiddir 1. Məhsuldar qüvvələrin ifrat aşağı səviyyəliyi və ifrat ləngliklə təkmilləşməsi; 2. Təbii resursların və istehsalın nəticələrinin kollektiv sürətdə mənimsənilməsi; 3. Bərabər bölgü, sosial bərabərlik; 4. Cəmiyyətin ifrat aşağı səviyyəli inkişafı; 5. Xüsusi mülkiyyət və dövlətin yoxluğu.

A) 1, 2, 3

B) 2, 4, 5

C) 3, 4, 5

D) Hamısı

389) Sual: Mənim səmə iqtisadiyyatın ərazi strukturunun əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) İkimərkəzçilik (şərq və qərb)
- B) Təkmərkəzçilik
- C) Polisentrizmdir (çox mərkəzçilik).
- D) Heç biri

390) Sual: İbtidai dövrün, ibtidai icmanın dağılmağa başladığı zamanı adətən hansı era ilə bağlayırlar

- A) Daş erası
- B) Metal erası
- C) Dəmir erası
- D) Heç biri

391) Sual: Eneolit – mis-daş əsrinin (6 min il b.e.ə.) əsas xarakterik cəhəti kimi aşağıdakılardan hansı çıxış etmişdir

- A) Daş əmək alətlərinin yaranması
- B) Mis əmək alətlərinin yaranması
- C) Dəmir əmək alətlərinin yaranması
- D) Heç biri

392) Sual: Tunc əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir.

- A) Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
- B) Avropada – 3 min il, Asiyada – IV-III min il b.e.ə.
- C) Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- D) Heç biri

393) Sual: Tunc əsri dövründə tunc əmək alətlərinin yayılması hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- A) Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- B) İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- C) Dəmir əmək alətlərinin yaranması ilə
- D) Heç biri

394) Sual: Dəmir əsri hansı xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
- B) 3 min il b.e.ə.
- C) Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- D) Heç biri

395) Sual: Dəmir əsri dövrünün təşəkkülü hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- A) Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- B) İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- C) İqtisadiyyatın struktur təkmilləşdirilməsi, siyasi-iqtisadi prizmadan isə dünya imperiyalarının yaranması
- D) Heç biri

396) Sual:İbtidai cəmiyyət epoxası dövr aşağıdakılardan hansı xranoloji intervalı əhatə etmişdir

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) 40-6 min il əvvəl
- D) 1.6-0.04 mln il əvvəl

397) Sual:İbtidai cəmiyyət dövrü öz inkişafında aşağıdakılardan hansı inkişaf mərhələlərini keçmişdir 1.İlkin ibtidai cəmiyyət 2.Orta ibtidai cəmiyyət 3.Son ibtidai cəmiyyət 4.Aralıq ibtidai cəmiyyət

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 3, 4
- D) Hamısı

398) Sual: Antropososiogenez hansı tarixi epoxaları əhatə edir

- A) Vəhşilik və barbarlıq
- B) Vəhşilik və tiranlıq
- C) Barbarlıq və sənətkarlıq
- D) Imperializm və təkmərkəzçilik

399) Sual:İcma münasibətlərinin hələdə davam etdiyi coğrafi regionlar aşağıdakılardan əsas etibarilə hansılardır

- A) Asiya, Afrika və L.Amerikası
- B) Mərkəzi və Şərqi Avropa
- C) Şərqi Avropa və Afrika
- D) Şərqi Avropa, Asiya və Afrika

400) Sual:İqtisadi tarixi yanaşmaya görə ilk dövlətlərin yaranmasının başlıca səbəbi kimi aşağıdakılardan hansı əsasdır

- A) Sosial təbəqələşmənin dərinləşməsi
- B) İqtisadi inkişaf
- C) Ticarətin inkişafı
- D) Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi

401) Sual:İlk dövlətlərin yaranmasının xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) IV-III minillikdə (b.e.ə.)
- B) V-VI əsrlərin əvvəlləri
- C) XIII-XV əsrlər
- D) Heç biri

402) Sual: Xronoloji olaraq, quldarlığın coğrafi aspektdən zaman sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) Avropada b.e.ə. III minillikdən b.e. IV əsrinin sonuna, Şərqdə isə b.e.ə. IV minillikdən b.e. VI əsrinin sonuna (Afrika,Asiya)
- B) V-VI əsrlərin əvvəlləri avropa və asiyada
- C) XIII-XV əsrlər afrika və latın amerikasında
- D) Heç biri

403) Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığınə görə ibtidai icmadan quldarlığa və feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Qədim Misir 2.Ön və Kiçik Asiya ölkələri 3.Qədim Hindistan 4.Qədim Pakistan 5.Qədim Yunanıstan 6.Qədim İtaliya

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 5

404) Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığınə görə ibtidai icmadan birbaşa feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Şərqi Slavıyanlar 2.Alman tayfaları 3.Asiyanın maldar tayfaları 4.Şimali afrikalılar

- A) 4
- B) 2
- C) 3
- D) 5

405) Sual: Marksist yozuma görə quldarlıq formasiyasının əsas əlamətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İqtisadiyyatın natural xarakteri 2. Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3. Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4. Sənətkar əməyi, istehsalın mürəkkəb forması 5. Bazarın istehsalçı xarakteri 6. Bazarın istehlakçı xarakteri 7. Sadə əmtəə istehsalının inkişafı. Üçüncü böyük ictimai əmək bölgüsü. 8. Yunanıstanda polislər, Romada bələdiyyələr

- A) 3, 5
- B) 2, 4
- C) 3, 7
- D) 1, 6

406) Sual:Qədim dünya anlayışı özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva edir

- A) Qədim şərq, Qədim Yunanıstan və Qədim Roma
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan

407) Sual: Sivilizasiyaya ilkin keçid özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmir

- A) Əmək alətləri, sosial-iqtisadi münasibətlər, idarəetmə sferasında baş verən
- B) Mədəni və siyasi sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- C) Dini sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- D) Təhsil və səhiyyə sferasında baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri

408) Sual:Qədim şərqin tarixi iqtisadiyyatının xronologiyası aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- B) b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- C) b.e.ə VI minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. VII əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır

D) Heç biri

409) Sual: Neolit epoxasına aid qədim əkinçi və heyvandarların ilk yaşayış məskənləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Nil vadisi
- B) Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

410) Sual: Asiya istehsal üsulunun tipik ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Qədim Misir
- B) Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

411) Sual: b.e.ə. 5-3 minilliklərdə Xyanxe çayı hövzəsində neolit mədəniyyəti bazasında formalaşmış dövlət aşağıdakılardan hansıdır

- A) Qədim Misir
- B) Qədim Çin
- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

412) Sual: Çin feodalizminin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olar 1. İerarxiya normaları və vassal öhdəliklərinə dəqiq riayət edilməməsi; 2. Hakimiyyətə və vəzifələrə mümkün iddialarda klan qohumluq dərəcəsinin nəzərə alınmaması; 3. Ağaya sadıqlıq; 4. Döyüş meydanlarında, eləcə də vəzifə öhdəliklərində qəbul edilmiş davranış qaydalarına əməl olunması; 5. Zədəqanlığa pərəstiş, statusa uyğun olaraq etika normalarının gözlənilməsi.

- A) 3, 4, 5
- B) 1, 2, 3
- C) 2, 3, 4
- D) 1, 3, 4

413) Sual: Çin tarixinin dəmir əsri hansı xranoloji tarixi özündə ehtiva edir

- A) b.e.ə VI-VII əsrlər
- B) b.e.ə V-III əsrlər
- C) b.e.ə I-III əsrlər
- D) heç biri

414) Sual: İnd sivilizasiyasının əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- A) Dini-ruhani komponentin dominantlığı
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi
- D) Heç biri

415) Sual: Antik epoxanın xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri

D) heç biri

416) Sual: Feodalizmin qərarlaşması təkamül yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

A) Quldarlıq elementlərindən törəyərək

B) Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək

C) Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq

D) Tacirlər zümrəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq

417) Sual: Feodalizmin qərarlaşması sintez yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

A) Quldarlıq elementlərindən törəyərək

B) Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək

C) Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq

D) Tacirlər zümrəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq

418) Sual: Feodalizmin qərarlaşması aşağıdakılardan hansı iki yolla getmişdir

A) Sintez və Təkamül

B) Sintez və Qarışıq

C) Təkamül və qarışıq

D) Analiz və sintez

419) Sual: Dünya iqtisadiyyatının tarixində digərlərinə nisbətən əksər ölkələrin keçdiyi tarixi iqtisadi formasiya aşağıdakılardan hansıdır

A) Feodalizm

B) İbtidai icma

C) Sosializm

D) Heç biri

420) Sual: Son orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

D) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması və ilkin kapital yığılımı

421) Sual: Son orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xaranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

A) Qərb XVI-XVIII və Şərq XVIII-XIX

B) Qərb XV-XVII və Şərq XIII-XIX

C) Qərb IV-XVII və Şərq VII-XIX

D) Qərb X-XIII və Şərq IX-XI

422) Sual: Klassik orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

A) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem

423) Sual:Aşağıdakılardan hansı iqtisadçı ticarəti iqtisadi sistemi (bazar prinsipləri əsasında) formalaşdıran əsas element hesab edirdi

- A) U.Rastou
- B) O.Toffler
- C) O.Kont
- D) F.Xayek

424) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- A) 1 , 2
- B) 3, 4
- C) 4, 5
- D) 2, 4

425) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin III etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. İnhisarizmin yaranması 2. Beynəlmilləşmə prosesinin ifrat dərəcədə intensivləşməsi 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Mal bazarının strukturca kardinal şəkildə dəyişməsi

- A) 1 , 2, 5
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

426) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aid deyil 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabriyə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- A) 1 , 2
- B) 3, 4
- C) 1, 5
- D) 2, 5

427) Sual:Dünya bazarının inkişaf genezisinin II etapının əsas xarakterik xüsusiyyətlərinə aiddir 1. Sənaye inqilabının sosial-iqtisadi nəticələri 2. Manufakturadan fabriyə - iri maşınlı sənayeyə keçid 3. Hindçin yarımadası, Afrika və Avstraliyanın müstəmləkəçilikdən xilas olması; 4. İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsinin inkişafı 5. Bazar sistemi və bazar infrastrukturunun inkişafı, kapital ixracının meydana gəlməsi;

- A) 3, 4, 5
- B) 1 , 2, 5

- C) 2, 3, 4
- D) 2, 4, 5

428) Sual:XVI-XVIII əsrlərdə baş verən hadisə və proseslər dünya bazarının formalaşmasının hansı etapını formalaşdırmışdır

- A) I etap - Dünya bazarının sistemli yaranışı və ya genezisi
- B) II etap - Dünya bazarının qərarlaşdığı dövr
- C) III - Dünya bazarının dünya iqtisadiyyatının əsas tənzimləyici amilinə çevrilməsi
- D) VII-XVIII əsrlər

429) Sual:Dünya iqtisadiyyatının tarixində dünya bazarının təşəkkülü hansı tarixi xronoloji dövrə təsadüf etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
- D) VII-XVIII əsrlər

430) Sual:İnformasiya iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) 1970-ci ildən etibarən
- B) 1990-cı ildə etibarən
- C) 2000-ci ildən sonrakı dövr
- D) Heç biri

431) Sual: Xidmət iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) 1970-2000-ci illər
- B) 1960-2006-cı illər
- C) 1950-2000ci illər
- D) Heç biri

432) Sual: Modernləşmənin birinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- C) Asiya, Afrika və Latın Amerikasını əhatə etmişdir
- D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

433) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar-ticarət iqtisadiyyatı inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri
- D) X-XV əsrlər

434) Sual: Istehsal iqtisadiyyatının aqrar iqtisadiyyat inkişaf mərhələsi hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il

C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

D) VII-XVIII əsrlər

435) Sual:İstehsal iqtisadiyyatının inkişaf tarixinin neçə alt inkişaf mərhələsi mövcud olmuşdur

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

436) Sual:İstehsal iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

A) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

B) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

C) 5 min il əvvəldən orta əsrlər (V-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVIII-XX əsrin ikinci yarısı)

D) 10 min il əvvəldən orta əsrlər (XV-XVIII) və yeni dövr də daxil olmaqla (XVII-XXI əsrin ikinci yarısı)

437) Sual:Mənimsəmə iqtisadiyyatı hansı tarixi xronoloji dövrü əhatə etmişdir

A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

B) e. ə. 400 min il – 5 min il

C) e. ə. 5 min il – b.e. X əsri

D) VII-XVIII əsrlər

438) Sual:Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması əsas inkişaf mərhələləri əsas etibarilə neçə keyfiyyət dəyişiklikləri ilə müşahidə olunmuşdur

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

439) Sual:Böyük Yunan məskunlaşmasının neçə əsas istiqaməti mövcud olmuşdur

A) 3

B) 1

C) 2

D) 4

440) Sual:Sənaye inqilabının ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

A) XVIII-XIX əsrlərin birinci yarısı

B) X-XI əsrlərin ikinci yarısı

C) IX əsr

D) VII-XVIII əsrlər

441) Sual:Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

A) Əmək bölgüsünün mürəkkəbləşməsi

B) Ticarətin formalaşması

- C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- D) Heç biri

442) Sual:Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Dənizçilik və ticarətin güclü inkişafı
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- D) Heç biri

443) Sual:Sənaye inqilabının birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) XV-XVI əsrlər
- B) X-XI əsrlər
- C) IX əsr
- D) VII-XVIII əsrlər

444) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Əkinçilikdə irriqasiya sisteminə keçid
- D) Heç biri

445) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) ikinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) 7-5 min il b.e.ə.
- B) 5-3 min il b.e.ə.
- C) 2-3 min il b.e.ə.
- D) Heç biri

446) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı xarakterik xüsusiyyətlərə malikdir

- A) Primitiv əkinçilik və maldarlığa keçid
- B) Ticarətin formalaşması
- C) Sənətkarlığın formalaşması və inkişafı
- D) Heç biri

447) Sual: Aqrar inqilabın (Neolit) birinci mərhələsi hansı tarixi xronoloji mərhələni əhatə etmişdir

- A) 7-5 min il b.e.ə.
- B) 9-3 min il b.e.ə.
- C) 2-3 min il b.e.ə.
- D) Heç biri

448) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində əksər ölkələrin keçdiyi inkişaf mərhələsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Feodalizm
- B) Sosializm
- C) Kapitalizm
- D) Heç biri

449) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılı
- D) Heç biri

450) Sual: Modernləşmənin ikinci dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir
- C) Asiya, Afrika və Latın Amerikasını əhatə etmişdir
- D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

451) Sual: Dünya sistem yanaşması aşağıdakı hansı nəzəriyyələrin sintezi kimi formalaşmışdır

- A) F.Brodelin “geotariix” nəzəriyyəsi və “Annallar” məktəbinin nəzəri irsi
- B) A.Toynbi və P.Sorokinin nəzəriyyələri
- C) K.Yaspersin və D.Bellinin nəzəriyyələri
- D) Heç biri

452) Sual: Dünya sistem nəzəriyyəsinə görə İ.Vallersteyn hansı zaman tiplərini fərqləndirmişdir 1. Struktur zaman 2. Resesiyazamanı 3. Tsiklik zaman 4. Ekspansiya zamanı 5. Depresiya zamanı

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 3, 5
- D) 1, 4

453) Sual: İlkin modernləşmə dedikdə aşağıdakılardan hansı başa düşülür

- A) Ənənvi cəmiyyətdən indistrializmə keçid
- B) Ənənvi cəmiyyətdən feodalizmə keçid
- C) İndistrial cəmiyyətdən postindistrializmə keçid
- D) Ənənvi cəmiyyətdən postindistrializmə keçid

454) Sual: N.Rozova görə tarixi dövrlənmənin əsas iqtisadi mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Aqrar – sənətkarlıq texnologiyalı cəmiyyət; 2. İndistrial cəmiyyət; 3. Servis texnologiyalı 4. Mondializm 5 Enerji daşıyıcıları sferası

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3,
- D) 3, 4, 5

455) Sual: Modernləşmənin üçüncü dalğası aşağıdakılardan hansı kimi xarakterizə edilir

- A) Qərbi Avropanı əhatə edir (XVI – XIX əsrlər)
- B) Şərqi və Cənubi Avropada, Rusiya, Yaponiya və Türkiyədə baş vermişdir

- C) Asiya, Afrika və Latin Amerikasını əhatə etmişdir
D) Hindistan və Çini əhatə etmişdir (XX əsrin əvvəllərində)

456) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin indisturializmə qədərki tipinin coğrafiyasına aid deyil

- A) Afrika
B) Latin Amerikası
C) Cənubi Asiya
D) Şərqi avropa

457) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin hansı tipi mövcud deyildir

- A) İndisturializmə qədərki tip
B) İndisturial tip
C) Postindisturial tip
D) Sosial demokratik tip

458) Sual: D.Bellə görə postindustrial olmaqlığının neçə əlamətini mövcuddur

- A) 3
B) 2
C) 4
D) 5

459) Sual: Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsini aşağıdakı tədqiqatçılardan hansı irəli sürmüşdür

- A) A.Toynbi
B) O.Toffler
C) D. Bell
D) D. Rikardo

460) Sual: Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatına görə vəhşilik mərhələsinə aid deyil

- A) Aşağı
B) Yuxarı
C) Orta
D) Ali

461) Sual: Tarixi dövrlənmənin L.Morqan təsnifatının mərhələlərinə aid deyil

- A) Vəhşilik
B) Feodalizm
C) Barbarlıq
D) Barbarlıq

462) Sual: Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə keçid cəmiyyəti yaxud irəliləyişin ilkin şərtlərinin yaradılması mərhələsi hansı tarixi dövrə təsadüf etmişdir

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
B) Avropa: XVII-XVIII əsrin əvvəlləri

C) XV-XVI əsrlər

D) İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr

463) Sual:Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin yüksək kütləvi istehlak mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri

C) XV-XVI əsrlər

D) İnkişaf etmiş ölkələrdə müasir dövr

464) Sual:Cəmiyyətin inkişaf mərhələlərinin U.Rostou təsnifatına görə cəmiyyətin həlledici inkişaf mərhələsi hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri

C) XV-XVI əsrlər

D) XVIII-XIX əsrlər

465) Sual:V.Repke sosial-bazar təsərrüfatının əsas xarakterik cəhətləri kimi aşağıdakılardan hansıları prioritetləşdirmişdir 1.Personalizm (kollektivizmin əksinə olaraq) 2.Azadlıq (hakimiyyətin təmərgüzləşməsinin əksinə olaraq) 3.Qeyri-mərkəzçilik (mərkəzçiliyin əksinə olaraq) 4.İradəvi hərəkət (təşkilatlanmanın əksinə olaraq) 5.Dini azadlıq (müstəqil seçim imkanı) 6.Söz azadlığı (senzuranın əksinə olaraq)

A) 1, 2, 3, 4

B) 1, 2, 4, 5

C) 3, 4, 5, 6

D) 2, 3, 4, 6

466) Sual: Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi nəçə əsas xarakterik cəhətlə səciyyələndirilmişdir

A) 3

B) 2

C) 4

D) 5

467) Sual:Mənimsəmə iqtisadiyyatın ərazi strukturunun əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) İkimərkəzçilik (şərq və qərb)

B) Təkmərkəzçilik

C) Polisentrizmdir (çox mərkəzçilik).

D) Heç biri

468) Sual:İbtidai icma dövrünün əsas xarakteristikası aşağıdakılardan hansıdır

A) Bu dövr dövlətin meydana gəlməsi dövründən başlamışdır

B) Bu dövr insanın yarandığı dövrə qədər olan dövrdür

C) Bu dövr insanın yaranmasından başlayıb sinifli cəmiyyətin – dövlətin meydana gəlməsinə qədər davam etmişdir.

D) Heç biri

469) Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə insan erasında yaranmışdır

- A) Balıqlar, həşaratlar, sürünənlər və bitlikər
- B) Sadə orqanizmlər, molyusklar
- C) Üzvi həyatın müasir formaları. Neantroplar
- D) Heç biri

470) Sual: Tarixəqədərki tarix: geoxronologiyasına görə palezoy erasında yaranmışdır

- A) Balıqlar, həşaratlar, sürünənlər və bitlikər
- B) Sadə orqanizmlər, molyusklar
- C) İlk insanlar
- D) Heç biri

471) Sual: Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrü neçə mərhələyə bölünür

- A) 6
- B) 2**
- C) 4
- D) 5

472) Sual: ən qədim dünyanın iqtisadi tarixinin xarənoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər**
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü

473) Sual: L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 6**
- B) 2
- C) 4
- D) 5

474) Sual: L.Qrininin sənaye istehsal prinsipi dördüncü mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü
- B) Maşınlı sənayenin inkişafı və onun güclü şəkildə yayılması**
- C) Sənaye inqilabının baş verməsi
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü

475) Sual: L.Qrininin aqrar-sənətkarlıq istehsal prinsipi beşinci mərhələsinin aşağıdakılardan hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli**
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü dövrü
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü dövrü

476) Sual:L.Qrininin aqrar-sənətcarlıq istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 6
- B) 2
- C) 4
- D) 5

477) Sual:L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi birinci mərhələsinin əsas xarakterik cəhəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) “Ağıllı” insanın yaranması və 100 tiptə primitiv əmək alətlərinin mövcudluğu
- B) Sənaye inqilabının baş verməsi
- C) Elmi-informasiya inqilabının təşəkkülü
- D) Xidmət iqtisadiyyatının təşəkkülü

478) Sual: Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- B) Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

479) Sual: Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Klassik və müasir kapitalizm nəzəriyyəsi
- B) Orta kapitalizm cəmiyyəti nəzəriyyəsi
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

480) Sual: Tarixi dövrlənmənin D.Helbreyt versiyasına görə kapitalizmin hansı mərhələləri fərqləndirilir

- A) Klassik və müasir kapitalizm
- B) Orta kapitalizm
- C) İlk və son kapitalizm
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı dövrü

481) Sual: Texnoloji amilə əsasən cəmiyyətin tarixi tipləri təsnifatına görə sosial təşkilin postindustrial tipinin xarakterinə aiddir

- A) Əkinçilik
- B) Xidmət istehsalı
- C) Balıqçılıq
- D) Kütləvi istehlak mallarının istehsalı

482) Sual:L.Qrininin ovçuluq-yığım istehsal prinsipi neçə mərhələdən ibarətdir

- A) 6
- B) 2
- C) 4
- D) 5

483) Sual:L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin hansı forması yoxdur

- A) Ovçuluq-yığım
- B) Sənaye
- C) Elmi-informasiya
- D) Xidmət iqtisadiyyatı**

484) Sual:L.Qrininin konsepsiyasında tarixi prosesin neçə forması göstərilir

- A) 6
- B) 2
- C) 4**
- D) 5

485) Sual:L.Qrininin tarixi dövrlənmənin riyazi konsepsiyasına görə tarixi proses aşağıdakılardan hansı görünüşdədir

- A) Sosio-mədəni
- B) Demografik
- C) Sinergetk proqnozlar**
- D) Hiperbola

486) Sual:G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 1, 4, 6**
- D) 2, 4, 5

487) Sual: Tarixi sistemlərin forma müxtəlifliyinin Vallerstayn versiyasına görə dünya sistemlərinin hansı formaları mövcuddur 1. Dünya imperiyaları 2. İri biznes strukturları 3. Dünya iqtisadiyyatları 4. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələr 5. Regional iqtisadi inteqrasiya birlikləri

- A) 4, 5
- B) 1, 3**
- C) 2, 4
- D) 3, 5

488) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı inteqrasiya üsulu deyil

- A) Ənənəvi
- B) Hərbi – siyasi
- C) İqtisadi
- D) Sosial**

489) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı mübadilənin tipi deyil

- A) Ənənəvi
- B) Qarşılıqlı mübadilə**

- C) Bazar mübadiləsi
- D) Yenidən bölgü

490) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- A) Qul
- B) Sənətkar
- C) Tacir
- D) Kəndi icma üzvləri

491) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində əsas məhsuldar qüvvələri təşkil etmişdir

- A) Qul və tacirlər
- B) Sənətkar və qullar
- C) Tacir və sənətkarlar
- D) Kəndi icma üzvləri və sənətkarlar

492) Sual: Tarixi tədqiqatlar görə dünyada neçə türk dövləti mövcud olmuşdur

- A) 10
- B) 210
- C) 110
- D) 100

493) Sual: Tarixi tədqiqatlara görə türkün dövlətçilik tarixi aşağıdakılardan hansı ilə başlamışdır

- A) e.ə. III əsrdə Mərkəzi Asiyada Hun dövlətinin təşəkkülündən
- B) e.ə. V əsrdə Mərkəzi Asiyada Göy Hun dövlətinin təşəkkülündən
- C) e.ə. I əsrdə Mərkəzi Asiyada Ağ Hun dövlətinin təşəkkülündən
- D) Heç biri

494) Sual: İstehsal iqtisadiyyatının xranoloji tarixi təşəkkül dövrü aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) Neolit inqilabından tutmuş 1960-cı illərə qədər
- D) heç biri

495) Sual: Avropada orta əsrlərin konkret tarixi sərhədləri kimi əsas götürülür

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri
- D) V-XIV əsrlər

496) Sual: Erkən orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xranoloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Qərb V-XI və Şərq II-XI
- B) Qərb V-XII və Şərq III-XI
- C) Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- D) Qərb V-XIII və Şərq VII-XI

497) Sual: Erkən orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem

498) Sual: Klassik orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xarənaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Qərb XI-XV və Şərq XI-XVI
- B) Qərb V-XII və Şərq III-XI
- C) Qərb IV-XI və Şərq VII-XI
- D) Qərb X-XIII və Şərq IX-XI

499) Sual: Klassik orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem

500) Sual: Son orta əsrlərin Şərq və Qərb üçün xarənaloji çərçivələri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Qərb IV-XVII və Şərq VII-XIX
- B) Qərb XVI-XVIII və Şərq XVIII-XIX
- C) Qərb XV-XVII və Şərq XIII-XIX
- D) Qərb X-XIII və Şərq IX-XI

501) Sual: Son orta əsrlərin əsas xarakterik xüsusiyyətləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- D) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması və ilkin kapital yığıcı

502) Sual:Dünya iqtisadiyyatının tarixində digərlərinə nisbətən əksər ölkələrin keçdiyi tarixi iqtisadi formasiya aşağıdakılardan hansıdır

- A) Feodalizm
- B) İbtidai icma
- C) Sosializm
- D) Heç biri

503) Sual: Feodalizmin qərarlaşması aşağıdakılardan hansı iki yolla getmişdir

- A) Sintez və Təkamül
- B) Sintez və Qarışıq

- C) Təkamül və qarışıq
- D) Analiz və sintez

504) Sual: Feodalizmin qərarlaşması sintez yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- A) Quldarlıq elementlərindən törəyərək
- B) Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
- C) Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
- D) Tacirlər zümərəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq

505) Sual: Feodalizmin qərarlaşması təkamül yolunun mahiyyəti özündə əks etdirir

- A) Quldarlıq elementlərindən törəyərək
- B) Sənətkarlıq elementlərindən törəyərək
- C) Barbarlıq mərhələsindən qaynaqlanaraq
- D) Tacirlər zümərəsinin elementlərindən qaynaqlanaraq

506) Sual: Feodalizmin qərarlaşdığı dövrün əsas xarakterik xüsusiyyətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. Natural təsərrüfat (qapalı) – istehsal edilmiş məhsul istehsal yerində də istehlak olunur. Yəni, istehsalçı öz tələbatını ödəmək üçün məhsul istehsal edir. 2. Istehsal və istehlak həmin təsərrüfatın çərçivəsindən kənara çıxmır 3. Mübadilə - mənimsəmə iqtisadiyyatına xas olan mahiyyətdə həyata keçirilir 4. əmtəə istehsalı yoxdur 5. Bazar yoxdur 6. Geniş bazar mövcuddur 7. əmtəə istehsalı mövcuddur

- A) 5, 6
- B) 1, 2
- C) 3, 4
- D) 1, 5

507) Sual: Feodalizmin sosial-siyasi spesifikasının əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Korporativ qurumların geniş yayılması 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Bazarın coğrafiyasının genişlənməsi 6. Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- A) 5, 6
- B) 2, 6
- C) 3, 6
- D) 1, 6

508) Sual: XI əsrdən başlayaraq şəhərlərin iqtisadi əhəmiyyətinin sürətlə artma səbəbləri kimi xarakterizə edilir 1. Cəmiyyətin təbəqəli xarakteri 2. İerarxik struktur 3. Feodal asılılığından azad olma 4. Dini dünya görüşünün hökmranlığı 5. Feodalın təsir dairəsindən kənarda azad bazar, azad ticarətin mövcudluğu 6. Qeyri ierarxik strukturun mövcudluğu

- A) 3, 5
- B) 2, 6
- C) 3, 6
- D) 1, 6

509) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisi neçə mərhələdən keçmişdir

- A) 3
- B) 6

C) 5

D) 4

510) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin birinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı

B) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

C) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

511) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin ikinci mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər

512) Sual: Orta əsr Qərbi Avropa şəhərlərinin inkişaf genezisinin üçüncü mərhələsinin əsas xüsusiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması

B) Son orta əsrlər – “kommunal” inqilablar və şəhərlərin feodal asılılığından azad olması. Şəhər – respublikalar yaranmağa başlayır (Şimali İtaliyada → Milan, Genuya, Florensiya, Venesiya; Almaniyada → Hamburq, Nyünberq, Strasburq; Fransada → Paris, Orlean; İngiltərədə - London).

C) Klassik orta əsrlər (XI-XV əsrlər) - əvvəlki dövrlərdə mövcud olmuş şəhərlər dirçəlməyə başlayır, yeni şəhərlər yaranır. XI-XIII əsr səlib yürüşləri şəhərlərin inkişafında xüsusi rol oynayırlar. Şəhərlər – təkcə siyasi və dini deyil, həmçinin iqtisadi və mədəni mərkəzlərə çevrilirlər.

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

513) Sual:İstehsal iqtisadiyyatı formasıyısında qildiya dedikdə başa düşülür

A) Kənd təsərrüfatı fəaliyyətilə məşğul olan insanların birliyidir

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Müəyyən peşəkar fəaliyyətlə məşğul olan insanların birliyidir

D) Erkən orta əsrlər (V-X əsrlər) – bütün iqtisadi proseslər kənd yerlərində cəmləşib. Sənətkarlıq kənd təsərrüfatı əməyi ilə uyğunlaşdırılıbdır. Şəhərlər – inzibati və dini mərkəzlər rolunda çıxış edirlər;

514) Sual: Erkən orta əsrlərin sonundan etibarən Qərb ölkələri tərəfindən həyata keçirilən səlib yürüşlərinin tarixi xronologiyası aşağıdakılardan hansı dövrü əhatə etmişdir

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) 1510-1670-cı illərə qədər
- D) 1096-1270-ci illər

515) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində neçə səlib yürüşü keçirilmişdir

- A) 8
- B) 6
- C) 5
- D) 4

516) Sual: Birinci səlib yürüşünün (1096-1099) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Konstantinopol fəth edilmişdir
- B) Kiprin istilasını ilə nəticələnmişdir
- C) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- D) Heç biri

517) Sual:Üçüncü səlib yürüşünün (1147-1149) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Konstantinopol fəth edilmişdir
- B) Kiprin istilasını ilə nəticələnmişdir
- C) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- D) Heç biri

518) Sual:Dördüncü səlib yürüşünün (1202-1204) əsas nəticəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) İerusalim Krallığı yaradılmışdır
- B) Konstantinopol fəth edilmişdir
- C) Kiprin istilasını ilə nəticələnmişdir
- D) Heç biri

519) Sual: İstehsal iqtisadiyyatı – son orta əsrlərin tarixi xronologiyası hansı dövrləri əhatə etmişdir

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) 1096-1270-ci illər

520) Sual: Fransada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) 1815-1860-ci illərdə
- B) 1870-1880-ci illərdə
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

521) Sual: Almaniyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları

- B) XIX əsrin ikinci yarısı
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

522) Sual:ABŞ-da sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları
- B) XIX əsrin birinci yarısı
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

523) Sual: Yaponiyada sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) XVIII əsrin sonları
- B) XIX əsrin sonlarında
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

524) Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət mülkiyyəti
- B) Xüsusi mülkiyyət
- C) Qarışıq mülkiyyət
- D) Bələdiyyə mülkiyyəti

525) Sual: Feodalizmin Qərbi makromodelində torpaq üzərində mülkiyyət forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət mülkiyyəti
- B) Xüsusi mülkiyyət
- C) Qarışıq mülkiyyət
- D) Bələdiyyə mülkiyyəti

526) Sual: Feodalizmin Şərqi makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- B) Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- C) Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- D) Heç biri

527) Sual: Son orta əsrlərdə həyata keçirilən iqtisadi siyasətin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olmaz 1. İqtisadi siyasət – ayrı-ayrı şəhərlərin yaxud ərazi vahidlərinin deyil, bütövlükdə ölkənin mənafeələrinə yönəlmişdir. 2. İqtisadi siyasət vahid mərkəzdən – dövlət tərəfindən həyata keçirilirdi. 3. İqtisadi siyasət iki mərkəzdən – dövlət və özəl sektor tərəfindən həyata keçirilirdi. 4. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın kənd təsərrüfatı sferasını əhatə edirdi 5. əsas məqsədlərdən biri tədricən bütün ölkəni əhatə edəcək daxili bazarın formalaşdırılmasından ibarət olunmuşdur: 6. İqtisadi siyasət – iqtisadiyyatın əsas sferalarını (kənd təsərrüfatı, sənaye, ticarət və s.) əhatə edən tədbirlər kompleksi formasında həyata keçirilirdi.

- A) 3, 4

- B) 2, 6
- C) 3, 6
- D) 1, 6

528) Sual:Böyük coğrafi kəşflərin bir proses olmaq etibarını ilə yaranması səbəbləri aşağıdakılardan hansılardır 1. Ön və Kiçik Asiyanın (Konstantinopol – 1453-cü il) və Avropanın bir hissəsinin türklər tərəfindən tutulması nəticəsində Avropa →Şərq (İran, Hindistan, Çin) ticarət yollarının qapanması 2. Tədavül vasitəsi kimi qiymətli metalların kəskin defisiti: qızıl aclığı 3. Sənayenin dinamik inkişafı 4. Ticarətin dinamik inkişafı

- A) 1, 2
- B) 2, 4
- C) 1, 3
- D) 1, 4

529) Sual:Böyük coğrafi kəşflərin Qərbin tarixi-iqtisadi yüksəlişində oynadığı əsas istiqamətlərdən biri kimi aşağıdakılardan hansını qiymətləndirmək olar

- A) Qiymət inqilabı
- B) Sənaye inqilabı
- C) Ticarət inqilabı
- D) Tələb inqilabı

530) Sual: Iqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının neçə tipi mövcud olmuşdur

- A) 3
- B) 2
- C) 5
- D) 4

531) Sual: Iqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının plantasiya tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- A) Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərabi dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır
- B) Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborigen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonralar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdırAvropa dövlətlərinin birləşməsi
- C) Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- D) Heç biri

532) Sual: Iqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının fermer (köçürmə) təsərrüfatı tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- A) Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərabi dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır

- B)** Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdır Avropa dövlətlərinin birləşməsi
- C)** Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- D)** Heç biri

533) Sual:İqtisadi tarixi müstəvidə müstəmləkə təsərrüfatının feodal tipinin əsas xarakterik xüsusiyyəti kimi aşağıdakılardan hansını əsas götürə bilərik

- A)** Müxtəlif məhsullar (tütün, pambıq, şəkər çuğunduru və s.) üzrə ixraca yönəlik ixtisaslaşma. Bu təsərrüfatlarda əsasən qul, sonralar isə “neon” (muzdur) əməyindən istifadə edilirdi. Plantasiya tipli müstəmləkə təsərrüfatları Braziliyada, ABŞ-in cənubunda, Qərrib dənizi hövzəsi ölkələrində yayılmışdır
- B)** Avropadan Şimali Amerikaya, Avstraliyaya, Yeni Zelandiyaya köçənlərin yaratdığı təsərrüfat tipidir. Aborijen xalqların sıxışdırılması, hətta soyqırımı hesabına bazar prinsiplərinə söykənməklə təsərrüfat təşkil edilir və fəaliyyət göstərirdi. Sonarlar “azadlıq müharibələri” baş vermiş (məs: 1777-ci ildə ABŞ-da) metropoliyadan asılılıq aradan qaldırılmışdır Avropa dövlətlərinin birləşməsi
- C)** Metropoliya bir sıra müstəmləkələrdə feodal münasibətlərini toxunulmamış saxlayırdı. Eyni zamanda vergilər, qeyri-ekvivalent ticarət vasitəsi ilə həmin ölkələri talan edir, iqtisadiyyatın monostruktur xarakter almasını məqsədyönlü şəkildə həyata keçirirdilər
- D)** Heç biri

534) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatları neçə mərhələdən keçmişlər

- A)** 2
B) 3
C) 5
D) 4

535) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının birinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- A)** Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- B)** Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.
- C)** Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropoliyanın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- D)** Heç biri

536) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində müstəmləkə təsərrüfatlarının inkişafının ikinci mərhələsi özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmişdir

- A)** Sənaye inqilabına qədərki dövr: Satış bazarı kimi fəaliyyət göstərirdilər. Metropoliyanın inhisarçılığı altında qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər
- B)** Sənaye inqilabından sonrakı dövr: XIX əsrin ikinci yarısından etibarən mineral xammal (əlvan metallar, neft) mənbəyi kimi çıxış etməyə başladılar; Qeyri-ekvivalent ticarət əlaqələri şəraitində

satış bazarları kimi fəaliyyətdə olmuşlar.

C) Sənaye inqilabına qədərki dövr: Metropolianın azad ticarət prinsipləri altında ekvivalent ticarət əlaqələri qurulurdu. Bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

D) Heç biri

537) Sual:Müstəmləkəçiliyin ilk dövrlərinə xas olan ənənəvi münasibət formaları aşağıdakılardan hansıdır

A) Heyvan və bitki mənşəli xammal mənbəyi idilər

B) Qeyri-ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracı, vergi talanı

C) Ekvivalent ticarət, mütəmləkə xəracının olmaması, müstəqil vergi

D) Heç biri

538) Sual: Metropoliya→müstəmləkə münasibətlərində siyasi-hüquqi aspektdən 3 yanaşmanı formalaşdırmışdır ki, bunlar aşağıdakılardan hansıdır 1. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin saxlanması (Latin Amerikasına ölkələri) 2. Asılılığın ara-keçid formaları (protektorat – Misir, Tunis, Kuveyt, Bəhreyn və s.; mandat sistemi – Millətlər Liqasının mandati). 3. Metropoliyaya tam tabeçilik – Hindistan, əlcəzair, Birma, Seylan, İndoneziya. 4. Ölkənin dövlət müstəqilliyinin itirilməsi (Keçmiş Sovetlər Birliyi ölkələri)

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 1, 3, 4

D) 1, 2, 4

539) Sual:İşçinin (kəndlinin) mülkiyyətindən məhrum edilməsi və istehsal vasitələrinin kapitalla çevrilməsini özündə ehtiva edən tarixi proses necə adlanır

A) Qeyri –ekvivalent ticarət

B) İlkin kapital yığıcı

C) Ekvivalent ticarət

D) Heç biri

540) Sual:İlkin kapital yığımının əsas mənbələrinə aşağıdakılardan hansıları aid deyildir 1.

Müstəmləkə sistemi; 2. Dövlət istiqrazları sistemi; XVI-XVIII əsrlərdə Avropa ölkələri arasındakı müharibələr və müstəmləkə ələ keçirmə istəyi dövlətin pula olan tələbatını kəskin şəkildə artırmışdır; 3. Azad bazar sistemi; 4. Vergi sistemi; 5. Liberal xarici ticarət sistemi; 6. Sənaye proteksionizmi – yüksək idxal rüsumları, ixrac mükafatlandırması;

A) 1, 2

B) 3, 5

C) 1, 3

D) 2, 4

541) Sual:İngiltərədə ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər

B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər

C) XVI-XVIII əsrlər

D) XV-XVII əsrlər

542) Sual: Fransada ilkin kapital yığımının xronoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XV-XVII əsrlər

543) Sual: Almaniyada ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XVIII-XIX əsrin ikinci yarısı**
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XV-XVII əsrlər

544) Sual: Yaponiyada ilkin kapital yığımının xranoloji sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XVIII-XIX əsrin 70-ci illəri**
- C) XVI-XVIII əsrlər
- D) XV-XVII əsrlər

545) Sual: Manufaktura anlayışının məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- A) Ağır sənaye sahəsi
- B) Sadə əmək kooperasiyası
- C) Mürəkkəb əmək kooperasiyası**
- D) Yüngül sənaye sahəsi

546) Sual: Manufakturanın neçə əsas forması mövcuddur

- A) 3
- B) 1
- C) 2
- D) 4**

547) Sual:Aşağıdakılardan hansı heterogen manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdlu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

548) Sual:Aşağıdakılardan hansı üzvü manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur**
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir
- D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdlu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

549) Sual:Aşağıdakılardan hansı mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

- A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir
- B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur
- C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir**

D) Əməliyyatların bir hissəsi muzzdu işçilərin evlərində həyata keçirilir.

550) Sual:İngiltərədə sənaye inqilabı nə vaxt baş vermişdir

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) XIX əsrin 70-ci illəri
- C) XVIII əsrin sonları
- D) XV-XVII əsrlər

551) Sual:Dünya iqtisadiyyatı tarixində ilk sənaye inqilabı hansı ölkədə baş vermişdir

- A) Fransa
- B) İngiltərə
- C) Hollandiya
- D) İspaniya

552) Sual:Aşağıdakılardan hansıları sənaye inqilabının əsas mərhələlərinə aid deyil 1. İstehsalın bir sahəsində tətbiq olunan maşın zəncirvari reaksiya kimi digərlərində də tətbiq zəruriliyini ortalığa qoydu; 2. Mühərrikin təkmilləşməsi – buxar maşınlarının yaranması; 3. Sənayedə texniki inqilab nəqliyyatda da kardinal dəyişikliyə səbəb oldu (Paravoz, Paraxod) 4. əkinçilik və maldarlığın dinamik inkişafı 5. İdarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi məsələlərinin təkmilləşdirilməsi

- A) 1 ,2
- B) 2, 3
- C) 3, 4
- D) 4, 5

553) Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində mülkiyyətin realizasiyasının əsas iqtisadi forması aşağıdakılardan hansı idi

- A) Respublika tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- B) Monarxiya tipli mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- C) Yetkin feodalizm dövründə siyasi parçalanma
- D) Heç biri

554) Sual:Sənayeləşmə bir proses olmaq etibarını ilə aşağıdakı hansı mütərəqqi xarakterləri daşıyırdı 1. əmək məhsuldarlığı və texnikadan istifadə imkanları artır 2. Şəhərlərin inkişafı sürətlənir 3. İri sənaye və nəqliyyat mərkəzləri yaranır 4. Kəndlərdə əhalinin artım dinamikası müşahidə edilirdi 5. Xarici miqrasiya prosesləri sürətlənirdi

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

555) Sual: Feodalizmin Şərq makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət vergiləri
- B) Feodal rentası
- C) Bələdiyyə vergisi
- D) Heç biri

556) Sual: Feodalizmin Qərb makromodelində idarəetmə sistemi aşağıdakılardan hansı idi

- A) Dövlət vergiləri
- B) Feodal rentası**
- C) Bələdiyyə vergisi
- D) Heç biri

557) Sual: Tarixi Şərq modeli iqtisadiyyatın strukturunun hansı iki sektorluğu ilə fəaliyyət göstərirdi

- A) Dövlət və icma sektorları**
- B) Dövlət və özəl sektorları
- C) İstehsal və xidmət sektorları
- D) Heç biri

558) Sual: Dövlət pay sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- A) III əsr**
- B) IX əsrin sonlarında
- C) V əsrin sonları
- D) II əsrlər

559) Sual: Bərabər sahələr sistemi nin tətbiqi hansı tarixi xranoloji dövrə təsadüf edir

- A) Erkən orta əsrlərdə**
- B) Qədim dövrdə
- C) XIX əsrin sonları
- D) XXI əsrin əvvəllərində

560) Sual: Sənətkarlığın inkişafının roman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- A) Roma mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması**
- B) Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyaların yaranması
- C) Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- D) Heç biri

561) Sual: Sənətkarlığın inkişafının alman yolu aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunurdu

- A) Alman mədəniyyəti çərçivəsində peşəkarlıq əlaməti üzrə birliklərin (sexlərin) yaranması
- B) Əsas prinsipə (qardaşlıq andı) istinadla qildiyaların yaranması**
- C) Roma prinsipləri çərçivəsində kənd təsərrüfatı mexanizmlərinin yaradılması
- D) Heç biri

562) Sual: Sənətkarlığın inkişafının roman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- A) İtaliya, Pireney və Fransa**
- B) İtaliya, Portuqaliya və İspaniya
- C) İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya
- D) İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

563) Sual: Sənətkarlığın inkişafının alman yolu ilə reallaşdırılmasının coğrafiyasını əhatə edir

- A) İtaliya, Pireney və Fransa**
- B) Fransa, Portuqaliya və İspaniya

C) İngiltərə, Skandinaviya ölkələri və Almaniya

D) İtaliya, İngiltərə və Skandinaviya ölkələri

564) Sual:X əsrdə Şərqi ölkələrinin iqtisadi inkişaf səviyyəsi Qərbi Avropa ilə müqayisədə neçə dəfə yüksək olmuşdur

A) 1.5-2 dəfə yüksək

B) 5 dəfə yüksək olmuşdur

C) 5-6,5 dəfə yüksək olmuşdur

D) 5-8 dəfə yüksək olmuşdur

565) Sual:İlkin kapital yığımının fransız metodu aşağıdakılardan hansı əsas xüsusiyyətləri ilə fərqlənirdi 1.Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi böyüklüyü 2. Dövlət borcları sisteminin xüsusi çəkisinin qeyri-adi kiçikliyi 3. Daxili bazarın nisbi zəifliyi 4. Daxili bazarın nisbi dinamikliliyi

A) 1 , 3

B) 2, 4

C) 1, 4

D) 3, 4

566) Sual:XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud idi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

A) 1 , 2

B) 3, 4

C) 1, 4

D) 2, 4

567) Sual:XVII əsrin ikinci yarısından etibarən Fransada manufakturaların aşağıdakılardan hansı tipləri mövcud deyildi 1. Dövlət vəsaitləri hesabına yaradılan və dövlət tərəfindən idarə edilən kral manufakturaları 2. Müxtəlif imtiyazları olan xüsusi kral manufakturaları; 3. Ordu rəhərlərinin hesabına yaradılan və özləri tərəfindən idarə edilən ordu manufakturaları 4. Xüsusi imtiyazları olan, dövlət dəstəyindən istifadə edən adi köçəri manufakturalar

A) 1 , 2

B) 2, 4

C) 1, 4

D) 3, 4

568) Sual:Nəzəri baxımdan ümumi şəkildə dünya iqtisadiyyatının formalaşmasının hansı iki böyük dövrə bölünmüdü

A) Genezisə qədərki və genezisi dövrü

B) Genezisə qədərki və qloballaşma dövrü

C) Genezis dövrü və böhranlı dövr

D) Heç biri

569) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin erkən orta əsrlər mərhələsinin məzmunu

aşağıdakılardan hansıdır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılımı
- D) Heç biri

570) Sual: Feodalizmin tarixi dövrlənməsinin klassik orta əsrlər mərhələsinin məzmunu aşağıdakılardan hansıdır

- A) Çoxukladlı iqtisadiyyat şəraitində feodal münasibətlərinin qərarlaşması, iri torpaq mülkiyyətçiliyinin formalaşması
- B) Kənd təsərrüfatında və sənətkarlıqda əmək məhsuldarlığının yüksəlişi, əhalinin əhəmiyyətli artımı, ticarət-sənətkarlıq mərkəzləri kimi şəhərlərin inkişafı
- C) Feodalizmin tədricən dağılması və kapitalizm elementlərinin yaranması; ilkin kapital yığılımı;
- D) Heç biri

571) Sual: K. Vittfoqelin ikixətli nəzəriyyəsi aşağıdakılardan hansı fərqliliyə söykənir

- A) Şərq-Qərb
- B) Şimal-Cənub
- C) Şərq- Cənub
- D) Cənub Qərb

572) Sual: A.İ. Fursovun fikrincə ümumdünya tarixi proses iki müstəvidə gedir onlar aşağıdakılardan hansılardır

- A) Asiya modeli və Qərb modeli
- B) Afrika modeli və Cənub modeli
- C) Asiya modeli və Şərq modeli
- D) Avropa modeli və Qərb modeli

573) Sual: Tarixi prosesin ilk ciddi dövrlənməsi hansı mütəxəssisin konsepsiyasında öz əksini tapmışdır

- A) A. Toynbi
- B) O. Toffler
- C) L. Morqan
- D) D. Bell

574) Sual: V. Oykenə görə tarixi dövrlənmədə əsas kriteriya kimi aşağıdakılardan hansı çıxış edir

- A) Təsərrüfatın idarəedilməsi forması
- B) Dövlət quruluşu
- C) Hakimiyyətin strukturu
- D) İdarəçilik sistemi

575) Sual: L. Qrininin konsepsiyasında inkişafın təkrarlanan tsikllərinin nəçə mərhələsi göstərilir

- A) 6
- B) 2

C) 4

D) 5

576) Sual:Çin feodalizminin əsas cəhətlərinə aşağıdakılardan hansını aid etmək olar 1.İerarxiya normaları və vassal öhdəliklərinə dəqiq riayət edilməməsi; 2.Hakimiyyətə və vəzifələrə mümkün iddialarda klan qohumluq dərəcəsinin nəzərə alınmaması; 3.Ağaya sadıqlıq; 4.Döyüş meydanlarında, eləcə də vəzifə öhdəliklərində qəbul edilmiş davranış qaydalarına əməl olunması; 5.Zadəqanlığa pərəstiş, statusa uyğun olaraq etika normalarının gözlənilməsi.

A) 3, 4, 5

B) 1, 2, 3

C) 2, 3, 4

D) 1, 3, 4

577) Sual:B.e.ə. II əsrdən etibarən Roma iqtisadiyyatı əsas iki sektora bölünürdü 1.İqtisadiyyatın natural xarakteri 2.Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3.Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4.Quldarlıq təsərrüfat sistemi; 5.Kəndli-icma təsərrüfat sistemi

A) 4, 5

B) 1, 2

C) 3, 4

D) 1, 3

578) Sual:Qədim Yunanıstanın sosial-iqtisadi və siyasi tarixi dövrlənməsinə aid deyil 1.Egey yaxud krit-miken dövrü (b.e.ə. III-II minilliklər) 2.İbtidai icma münasibətlərinin bərpası, sonrakı prosesdə antik mülkiyyət formaları əsasında sinifli cəmiyyətin yaranması dövrü (b.e.ə. XI-IX əsrlər). 3.Arxaik dövr (b.e.ə. VIII-VI əsrlər) – Polislərin yaranması; 4.Klassik dövr (b.e.ə. V-IV əsrlər); 5.Ellin dövrü (b.e.ə. IV-İ əsrlər) 6.b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər olan dövr 7. b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısı dövrü

A) 6, 7

B) 1, 2

C) 3, 4

D) 1, 7

579) Sual:Aşağıdakılardan hansı əks mərkəzləşdirilmiş manufakturanın mahiyyətini özündə əks etdirir

A) Məmulat – ayrı-ayrı detalları birləşdirmək yolu ilə əldə edilir

B) Məmulat ayrı-ayrı əməliyyatların ardıcıl sıra ilə düzülüşündən əldə olunur

C) Məmulatın hazırlanması prosesi bütünlüklə kapitalist müəssisəsində həyata keçirilir

D) Əməliyyatların bir hissəsi maddəli işçilərin evlərində həyata keçirilir

580) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

A) Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi

B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi

C) Qul və azad insanların, iqtisadi prosesləri dövlət tənzimlənməsinin və xüsusi mənafeələrə riayət olunmasının əlaqələndirilməsi əsasında formalaşan iqtisadi sistem

D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem

581) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- A) Qədim Yunanıstan və Qədim Roma
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan

582) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelinin coğrafi arealı aşağıdakılardan hansıları əhatə etmişdir

- A) Qədim Yunanıstan və Qədim Roma]
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Şumer, Assuriya, Babilistan, Qədim Misir, Qədim Hindistan və Qədim Çin

583) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- A) Əkinçilik və toxuculuq
- B) Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
- C) Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
- D) Heç biri

584) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatının əsasını təşkil etmişdir

- A) Əkinçilik və toxuculuq
- B) Əkinçilik, heyvandarlıq, sənətkarlıq
- C) Əkinçilik, toxuculuq və ticarət
- D) Suvarılan əkinçilik, torpaq üzərində dövlət mülkiyyəti, irriqasiya sistemlərinin dövlət idarəetməsi

585) Sual: Antik təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- A) Qeyri natural təsərrüfat tipi
- B) Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- C) Mürəkkəb əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- D) Heç biri

586) Sual: Asiya təsərrüfatçılıq modelində iqtisadiyyatın xarakterini təşkil etmişdir

- A) Qeyri natural təsərrüfat tipi
- B) Natural təsərrüfat tipi. Sadə əmtəə istehsalı və bazar münasibətlərinin əhəmiyyətli inkişafı (xarici mütəvidə)
- C) Natural təsərrüfat tipi. Əmtəə istehsal və bazar münasibətlərinin zəif inkişafı
- D) Heç biri

587) Sual: Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr aşağıdakılardan hansı xranoloji intervalı əhatə etmişdir

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) İnsanın meydana gəldiyi dövrdən tutmuş b.e.ə. V minilliyə qədər
- D) 1.6-0.04 mln il əvvəl

588) Sual: Tarixi sistemlərin tipologiyasının İ.Vallerstayn versiyasına görə hansı tip bura aid deyil

- A) Qarışıq sistemlər
- B) Mini sistemlər
- C) Dünya – imperiyalar
- D) Dünya – iqtisadiyyatlar

589) Sual:Dünya iqtisadiyyatının tarixində mədəni təkamüldə iki mərhələ: primitiv cəmiyyət və sivilizasiya bölgüsünü hansı tədqiqatçı tədqiq etmişdir

- A) L.Uayt
- B) A.Toynbi
- C) O.Toffler
- D) D.Bell

590) Sual:L.Uayta görə mərhələli keçidin realizasiyasında hansı inqilablar müşahidə edilmişdir
1.Aqrar 2.Sənaye 3.Yanacaq 4.Xidmət 5.Nüvə yanacağı

- A) 1, 3, 5
- B) 1, 2, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 3, 4

591) Sual: Tarixi dövrlənmənin V.Aron tərəfindən irəli sürülmüş vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi əsas xarakterik cəhətlərindən deyildir

- A) Müəssisə - ailə münasibətləri
- B) Texnoloji əmək bölgüsü
- C) Kapital yığılımı
- D) İnformasiya yığılımı

592) Sual: Neoevolusionizmin (Yeni təkamül nəzəriyyəsi) əsas etibarilə hansı prinsipdən çıxış etmişdir

- A) Bir xəttlilik prinsipindən
- B) Çoxspektrlilik prinsipi
- C) Mərkəzçilik prinsipi
- D) Heç biri

593) Sual:M.Fridin konsepsiyasında sosial təkamülün neçə səviyyəsi fərqləndirilir

- A) 4
- B) 5
- C) 3
- D) 2

594) Sual: Tarixi dövrlənmə ilə əlaqədar nəzəriyyələrdə çoxxətli yanaşma ideyasına ilk dəfə aşağıdakılardan hansı tədqiqatçı müraciət etmişdir

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) Ş.Monteskye
- D) D.Bell

595) Sual:K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrü neçə mərhələyə bölünür

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 2

596) Sual:K.Marks görə kapitalizmə qədərki dövrə keçid mərhələləri bölünür

- A) Asiya, antik və alman
- B) Afrika, asiya və alman
- C) Asiya, orta əsrlər və yapon
- D) Heç biri

597) Sual:F.Engelsin Anti-Dyüriinq əsərində dövlətin təşəkkülünün neçə forması təsbit edilmişdir

- A) 2
- B) 15
- C) 4
- D) 12

598) Sual:V.Oykenin Təsərrüfatın ideal tipləri konsepsiyasında idarəetmə baxımından hansı iki növü fərqləndirilir

- A) Totalitarizm və bazar təsərrüfatı
- B) Ənənəvi system və qarışıq sistem
- C) İmperializm və demokratiya
- D) İdarəçilik sistemi və bazaar sistemi

599) Sual:F.List sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin neçə mərhələsini fərqləndirir

- A) 1
- B) 2
- C) 4
- D) 5

600) Sual:F.Listin sahə əlamətinə əsaslanmaqla tarixi dövrlənmənin əsas mərhələləri sırasına aid deyildir

- A) Totalitarizm və bazar təsərrüfatı
- B) Vəhşilik və maldarlıq
- C) Əkinçilik və əkinçilik-manufaktura
- D) Heç biri

601) Sual:L.Meçnikov inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürməklə bəşəriyyət tarixini neçə dövrə bölmüşdür

- A) 3
- B) 2
- C) 4
- D) 5

602) Sual:L.Meçnikova görə inkişafın əsas amili keyfiyyətində su yollarının əsas götürülməklə bəşəriyyət tarixini hansı dövrü mövcüd olmamışdır

- A) Çay dövrü
- B) Dəniz dövrü
- C) Ökean dövrü
- D) Göl dövrü**

603) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji konsepsiyasının əsas tərəfdarları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) O.Flextxeym və D.Medous**
- D) A.Toynbi və F.Engels

604) Sual:İctimai inkişafın gələcək modellərinin hazırlanması ilə məşğul olan elm sahəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Geoiqtisadiyyat
- B) Arxeologiya
- C) Geosiyasət
- D) Futuralogiya**

605) Sual: Proqnozların xarakterindən asılı olaraq futuroloqlar əsas etibarilə hansı qruplara bölünür

- A) Praqmatiklər
- B) Demokratik və liberallar
- C) Konservatlar
- D) Optimist və pessemistlər**

606) Sual:Z.Bjenzinskiyə məxsus futuroloji model aşağıdakılardan hansıdır

- A) Vahid industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- B) Texnotron cəmiyyət nəzəriyyəsi**
- C) Yeni industrial cəmiyyət nəzəriyyəsi
- D) Postindustrial cəmiyyət nəzəriyyəsi

607) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının optimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) A.Viner və Q.Kan**
- D) A.Toynbi və F.Engels

608) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) D.Medous və D.Forrester**
- C) A.Viner və Q.Kan

D) A.Toynbi və F.Engels

609) Sual: Tarixi dövrlənmənin futuroloji interpretasiyasının pessimist tədqiqatçılarının əsas sloganı aşağıdakılardan hansılardır

- A) Gələcək qısa müddətli gələ bilər
- B) Gələcək gəlməyə bilər**
- C) Gələcək zəif inkişaf dinamikası ilə gələ bilər
- D) Heç biri

610) Sual:Aşağıdakılardan hansı futuroloji modellərə aid deyildir

- A) Sosio-mədəni proqnozlar
- B) Demografik proqnozlar
- C) Energetik proqnozlar
- D) Mədəni proqnozlar**

611) Sual: Tarixi dövrlənmənin riyazi modellərinin əsas tədqiqatçıları aşağıdakılardan hansılardır

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) D.Medous və D.Forrester
- C) A.Viner və Q.Kan
- D) A.Panov və S. KApista**

612) Sual:İbtidai dövrün, ibtidai icmanın dağılmağa başladığı zamanı adətən hansı era ilə bağlayırlar

- A) Daş erası
- B) Metal erası**
- C) Dəmir erası
- D) Heç biri

613) Sual:Dünya iqtisadiyyatının ən qədim dövrünün əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılardır
1.Tarixəqədərki və cəmiyyətəqədərki dövr (1.6-0.04 mln il b.e.ə). 2. Mənimsəmə iqtisadiyyatının qərarlaşmadığı dövr (400-12 min il b.e.ə.) 3.İnformasiya iqtisadiyyatının qərarlaşdığı dövr (XX-XXI əsrlər) 4.Xidmət iqtisadiyyatının formalaşdığı tarixi dövr (XX əsrlərdən bu günə qədər)

- A) 1, 2**
- B) 2, 4
- C) 3, 4
- D) 2, 3

614) Sual:İbtidai icma dövrünün – mənimsəmə iqtisadiyyatının əsas xarakterik cəhətlərinə aşağıdakılar hansıları aiddir 1.Məhsuldar qüvvələrin ifrat aşağı səviyyəliyi və ifrat ləngliklə təkmilləşməsi; 2.Təbii resursların və istehsalın nəticələrinin kollektiv sürətdə mənimsənilməsi; 3.Bərabər bölgü, sosial bərabərlik; 4.Cəmiyyətin ifrat aşağı səviyyəli inkişafı; 5.Xüsusi mülkiyyət və dövlətin yoxluğu.

- A) 1, 2, 3
- B) 2, 4, 5
- C) 3, 4, 5
- D) Hamısı**

615) Sual: Eneolit – mis-daş əsrinin (6 min il b.e.ə.) əsas xarakterik cəhəti kimi aşağıdakılardan hansı çıxış etmişdir

- A) Daş əmək alətlərinin yaranması
- B) Mis əmək alətlərinin yaranması
- C) Dəmir əmək alətlərinin yaranması
- D) Heç biri

616) Sual: Tunc əsri hansı xranoloji dövrü əhatə etmişdir.

- A) Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
- B) Avropada – 3 min il, Asiyada – IV-III min il b.e.ə.
- C) Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- D) Heç biri

617) Sual: Tunc əsri dövründə tunc əmək alətlərinin yayılması hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- A) Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- B) İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- C) Dəmir əmək alətlərinin yaranması ilə
- D) Heç biri

618) Sual:Dəmir əsri hansı xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) Avropada – 5 min il, Asiyada – IV-VII min il b.e.ə.
- B) 3 min il b.e.ə.
- C) Avropada – 2 min il, Asiyada – IV-V min il b.e.ə.
- D) Heç biri

619) Sual:Dəmir əsri dövrünün təşəkkülü hansı mühüm hadisə ilə xarakterizə olunur

- A) İqtisadiyyatın struktur təkmilləşdirilməsi, siyasi-iqtisadi prizmadan isə dünya imperiyalarının yaranması
- B) Daş əmək alətlərinin yaranması ilə
- C) İctimai əmək bölgüsünün ikinci mərhələsi ilə
- D) Heç biri

620) Sual:İbtidai cəmiyyət epoxası dövr aşağıdakılardan hansı xranoloji intervalı əhatə etmişdir

- A) b.e.ə. III əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- B) b.e.ə. VIII əsrin sonu- b.e. IX əsrinin əvvəli
- C) 40-6 min il əvvəl
- D) 1.6-0.04 mln il əvvəl

621) Sual:İbtidai cəmiyyət dövrü öz inkişafında aşağıdakılardan hansı inkişaf mərhələlərini keçmişdir 1.İlkin ibtidai cəmiyyət 2.Orta ibtidai cəmiyyət 3.Son ibtidai cəmiyyət 4.Aralıq ibtidai cəmiyyət

- A) 1, 3
- B) 2, 4
- C) 3, 4
- D) Hamısı

622) Sual: Antropososiogenez hansı tarixi epoxaları əhatə edir

- A) Vəhşilik və barbarlıq
- B) Vəhşilik və tiranlıq
- C) Barbarlıq və sənətkarlıq
- D) Imperializm və təkmərkəzçilik

623) Sual:İcma münasibətlərinin hələdə davam etdiyi coğrafi regionlar aşağıdakılardan əsas etibarilə hansılardır

- A) Asiya, Afrika və L.Amerikası
- B) Mərkəzi və Şərqi Avropa
- C) Şərqi Avropa və Afrika
- D) Şərqi Avropa, Asiya və Afrika

624) Sual:İqtisadi tarixi yanaşmaya görə ilk dövlətlərin yaranmasının başlıca səbəbi kimi aşağıdakılardan hansı əsasdır

- A) Sosial təbəqələşmənin dərinləşməsi
- B) İqtisadi inkişaf
- C) Ticarətin inkişafı
- D) Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi

625) Sual:İlk dövlətlərin yaranmasının xronoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) IV-III minillikdə (b.e.ə.)
- B) V-VI əsrlərin əvvəlləri
- C) XIII-XV əsrlər
- D) Heç biri

626) Sual: Xronoloji olaraq, quldarlığın coğrafi aspektdən zaman sərhədləri aşağıdakılardan hansıdır

- A) Avropada b.e.ə. III minillikdən b.e. IV əsrinin sonuna, Şərqdə isə b.e.ə. IV minillikdən b.e. VI əsrinin sonuna (Afrika,Asiya)
- B) V-VI əsrlərin əvvəlləri avropa və asiyada
- C) XIII-XV əsrlər afrika və latın amerikasında
- D) Heç biri

627) Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığınə görə ibtidai icmaddən quldarlığa və feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Qədim Misir 2.Ön və Kiçik Asiya ölkələri 3.Qədim Hindistan 4.Qədim Pakistan 5.Qədim Yunanıstan 6.Qədim İtaliya

- A) 3
- B) 4
- C) 2
- D) 5

628) Sual: Formasiya dəyişikliyinə qeyri-ardıcılığınə görə ibtidai icmaddən birbaşa feodalizmə ardıcıl keçid hansı variantda pozulmuşdur 1.Şərqi Slavıyanlar 2.Alman tayfaları 3.Asiyanın maldar tayfaları 4.Şimali afrikalılar

- A) 4

- B) 2
- C) 3
- D) 5

629) Sual: Marksist yozuma görə quldarlıq formasıyasının əsas əlamətləri sırasına aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İqtisadiyyatın natural xarakteri 2. Qul əməyi, istehsalın primitiv texnikası 3. Quldar mülkiyyətin qula istehsal vasitələrinə və qul əməyinin məhsuluna aid edilməsi 4. Sənətkar əməyi, istehsalın mürəkkəb forması 5. Bazarın istehsalçı xarakteri 6. Bazarın istehlakçı xarakteri 7. Sadə əmtəə istehsalının inkişafı. Üçüncü böyük ictimai əmək bölgüsü. 8. Yunanıstanda polisilər, Romada bələdiyyələr

- A) 3, 5
- B) 2, 4
- C) 3, 7
- D) 1, 6

630) Sual: Qədim dünya anlayışı özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva edir

- A) Qədim şərq, Qədim Yunanıstan və Qədim Roma
- B) Qədim Çin, Qədim Misir və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma və Qədim Misir
- D) Qədim Hindistan, Qədim Çin və Qədim Pakistan

631) Sual: Sivilizasiyaya ilkin keçid özündə aşağıdakılardan hansını ehtiva etmir

- A) Əmək alətləri, sosial-iqtisadi münasibətlər, idarəetmə sferasında baş verən
- B) Mədəni və siyasi sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- C) Dini sferada baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri
- D) Təhsil və səhiyyə sferasında baş verən keyfiyyət dəyişiklikləri

632) Sual: Qədim şərqin tarixi iqtisadiyyatının xronologiyası aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- B) b.e.ə IV minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. IV əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- C) b.e.ə VI minilliyin ikinci yarısında Nil və Evrat vadilərində ilk sinifli cəmiyyət və dövlətin yaranmasından başlayır b.e. VII əsrin 30-20-ci illərində Yaxın Şərqlə yekunlaşır
- D) Heç biri

633) Sual: Neolit epoxasına aid qədim əkinçi və heyvandarların ilk yaşayış məskənləri aşağıdakılardan hansılardır

- A) Nil vadisi
- B) Qədim Çin və Qədim Yunanıstan
- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

634) Sual: Asiya istehsal üsulunun tipik ölkəsi aşağıdakılardan hansıdır

- A) Qədim Misir
- B) Qədim Çin və Qədim Yunanıstan

- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

635) Sual: b.e.ə. 5-3 minilliklərdə Xyanxe çayı hövzəsində neolit mədəniyyəti bazasında formalaşmış dövlət aşağıdakılardan hansıdır

- A) Qədim Misir
- B) Qədim Çin**
- C) Qədim Roma
- D) Latın Amerikası

636) Sual: Çin tarixinin dəmir əsri hansı xranoloji tarixi özündə ehtiva edir

- A) b.e.ə VI-VII əsrlər
- B) b.e.ə V-III əsrlər**
- C) b.e.ə I-III əsrlər
- D) heç biri

637) Sual: ən qədim sinifli cəmiyyətin xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından II minilliyin birinci yarısına qədər**
- C) b.e.ə V-III əsrlərin ortalarına qədər
- D) heç biri

638) Sual: İnd sivilizasiyasının əsas xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil

- A) Dini-ruhani komponentin dominantlığı
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi
- D) Heç biri**

639) Sual: Antik epoxanın xranoloji tarixi aşağıdakılardan hansıdır

- A) b.e.ə VI-VII əsrin II yarısına qədər
- B) b.e.ə. 3-cü minilliyin ikinci yarısından I minilliyin birinci yarısına qədər
- C) b.e.ə. VIII əsr-b.e. V əsri**
- D) heç biri

640) Sual: Qədim Yunanıstanda Ticarət məskunlaşmasının hansı növləri mövcud olmuşdur

- A) Mədəniyyətlərin inkişafı və müxtəlifliyi
- B) Ticarətin inkişafı və dinamik inkişafı
- C) Anoykiya və Emporiya**
- D) Dezinteqrasiya və inteqrasiya

641) Sual: Ticarət məskunlaşmasının Emporiya növü dedikdə

- A) Məskunlaşan ərazi**
- B) Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması
- C) Sənətkarların daimi məskunlaşması
- D) Əkinçilərin daimi məskunlaşması

642) Sual: Ticarət məskunlaşmasının Anoykiya növü dedikdə

- A) Məskunlaşan ərazi
- B) Əkinçi və sənətkarların daimi məskunlaşması**
- C) Sənətkarların daimi məskunlaşması
- D) Əkinçilərin daimi məskunlaşması

643) Sual:Qədimşərq (asiya) təsərrüfatçılıq modeli dedikdə

- A) Dini-ruhani komponentin dominantlığı sistemi
- B) Müəyyən imtiyazlara malik sosial-siyasi qrupun tədricən əlahiddələşməsi
- C) Zəif və qısamüddətli dövlət yaranışlarının üstünlük təşkil etməsi sistemi
- D) Bütün qərarların dövlət səviyyəsində qəbuluna əsaslanan iqtisadi sistem**

644) Sual: Tarixi dövrlənmənin marksist nəzəriyyəsinə görə ictimai-iqtisadi formasiyanın əsas elementləri kimi aşağıdakılardan hansılar çıxış edir

- A) Sınıf struktur, nəsil, tayfa, xalq və millət
- B) Əmək cismi və əmək aləti
- C) İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı
- D) İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətlər

645) Sual:İctimai-iqtisadi formasiya termini ilk dəfə elmi ədəbiyyata kim tərəfindən gətirilmişdir

- A) U.Rastou
- B) K.Marks**
- C) K.Yaspers
- D) Ş.Monteskie

646) Sual:K.Marksın Antik istehsal üsulu anlayışı ilk dəfə müəllifin hansı əsərində öz əksini tapmışdır

- A) Alman ideologiyası
- B) Kapital
- C) Siyasi iqtisadın tənqidinə dair
- D) Heç birində

647) Sual: İndustrial cəmiyyət terminini elmi ədəbiyyata aşağıdakı tədqiqatçılardan hansıları gətirmişdir

- A) U.Rastou və O.Toffler
- B) O.Kont və O.Toffler
- C) O.Kont və Q.Spenser
- D) D.Bell və Ş.Monteskie

648) Sual: Lokal sivilizasiyalar nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) Q.Spenser
- D) D.Bell

649) Sual: Xətti tarix nəzəriyyəsi aşağıdakı tədqiqatçılardan hansına məxsusdur

- A) A.Toynbi
- B) O.Toffler
- C) K.Yaspersin
- D) D.Bell

650) Sual: Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi üstün cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Demokratik cəmiyyətə keçidin təmin edilməsi 3.Universalizm – onun prinsipləri istənilən ölkə yaxud ölkələr qrupu üçün keçərlidir. 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Tarixi təkvariantlı və bir xətti proses kimi nəzərdən keçirir.

- A) 1, 3, 4
- B) 2, 4, 5
- C) 1, 2, 3
- D) 3, 4, 5

651) Sual: Sivilizasiyalı yanaşmanın tarixi dövrlənmə metodu kimi çatışmayan cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar 1.Tarixin bəşəriləşdirilməsi . İnsan – tarixin əvvəli və sonudur 2.Sivilizasiyalar arasındakı əlaqə nəzərə alınmır 3.Sivilizasiyaların tipologiya kriteriyalarının amorfluğu 4.Tarixi çoxvariantlı və çoxxətli proses kimi nəzərdən keçirir. 5.Təkrarlanma fenomeninə heç bir şəhər verilmir

- A) 1, 3
- B) 3, 4
- C) 2, 5
- D) 1, 4

652) Sual: Tarixi dövrlənmənin sivilizasiya nəzəriyyəsinə görə

- A) İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmamış “mədəni-tarixi tiplər” təşkil edir
- B) İctimai həyatın əsasını az və ya çox dərəcədə bir-birindən təcrid olunmuş “mədəni-tarixi tiplər” yaxud öz inkişafında bir sıra ardıcıl mərhələlərdən keçən “sivilizasiya” təşkil edir.
- C) İstehsal vasitələri, bölgü, mübadilə və maddi nemətlərin istehlakı təşkil edir
- D) İdeoloji, siyasi, hüquqi və dini münasibətləri təşkil edir

653) Sual: Sivilizasiya – xalqlar və regionlarda mədəniyyətin inkişafının müəyyən pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) L.Morqan və F.Engels
- D) A.Toynbi və F.Engels

654) Sual: Sivilizasiya – ictimai inkişafın barbarlıqdan sonra gələn pilləsidir yanaşması aşağıdakı tədqiqatçılardan kimə məxsusdur

- A) A.Toynbi və P.Sorokin
- B) K.Yaspersin və D.Bell
- C) L.Morqan və F.Engels

D) [yeni cavab]

655) Sual: S. Xanqinqton sivilizasiya nəzəriyyəsi çərçivəsində neçə müasir sivilizasiyanı fərqləndirir

- A) 4
- B) 5
- C) 8
- D) 3

656) Sual:A.Tyonbiyə görə Sivilizasiyanın təsnifatında istifadə olunan kriteriyalardan həmişə sabit qalanları aşağıdakılardan hansıdır

- A) Din və onun təşkili forması və ərazi əlaməti
- B) Kapital və torpaq
- C) Siyasi və mədəni konyuktura
- D) Heç biri

657) Sual:A.Tyonbinin Ölü sivilizasiyalar adlandırdığı sivilizasiyaların sayı neçədir.

- A) 3
- B) 5
- C) 4
- D) 14

658) Sual: A.Tyonbinin doğulmamış adlandırdığı sivilizasiya aşağıdakılardan hansıdır

- A) Skandinaviya
- B) Misir
- C) Çin
- D) Meksikan

659) Sual: A.Tyonbiyə görə müvəffəqiyyətlə inkişaf edən sivilizasiyalar hansı mərhələlərdən keçirlər

- A) Yaranma, artım,durğunluq və süqut
- B) Artım,durğunluq və süqut
- C) Yaranma, artım və süqut
- D) Yaranma, durğunluq və süqut

660) Sual: Lokal sivilizasiya nəzəriyyəsinin əsas zəif cəhətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid etmək olar

- A) Ayrı-ayrı sivilizasiyaların yaranması və süqutu səbəbləri müxtəlifdir
- B) Regional səpgidə baş vermiş hadisələr özünü hər zaman doğrultmur
- C) Ayrı-ayrı sivilizasiyalar mövcudluq dövrü eyniləşdirilir
- D) Hec biri

661) Sual: İndustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhadə etmişdir.

- A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri
- B) VI-XIII əsrlər
- C) XV-XVI əsrlər

D) XVIII əsr

662) Sual:İlkin feodalizm sivilizasiyası dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

A) VI-XIII əsrlər

B) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

C) XI-XIII əsrlər

D) V-VI

663) Sual: Postindustrial sivilizasiya dövrü hansı tarixi dövrü əhatə etməkdədir

A) XVIII əsrin 60-cı illəri-XX əsrin 70-ci illəri

B) XX əsrin 80-ci illəri – XXI əsrin 10-cu illəri

C) XV-XVI əsrlər

D) XVIII əsr

664) Sual: İqtisadiyyatın tarixi dövrlənməsi hansı supertsiklləri əhatə etməkdədir

A) Qədim dünya, industrial və postindustrial era

B) Qədim dünya və orta əsrlər dövrü

C) Qədim dünya orta əsrlər və feodalizm dövrü

D) Industrial era

665) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin Q.Zimmel versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından

B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından

C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən

D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

666) Sual:Aşağıdakılardan hansı informasiya iqtisadiyyatının əsas təzahür aspekti kimi qəbul edilə bilər

A) İnformasiya iqtisadiyyatı – informasiya istehsalın amili, istənilən iqtisadi sistemin fundamental resurslarından biridir

B) İnformasiya iqtisadiyyatı-beynəlxalq təşkilatların global müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilməsidir

C) İnformasiya iqtisadiyyatı - kapitalin təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişidir

D) İnformasiya iqtisadiyyatı - “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu ilə yaranmışdır

667) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur

C) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir

D) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır

668) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aid deyil

A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır

- B) Bir istiqamətlidir, alternativsizdir
- C) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

669) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin sosiomədəni inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) Liberal dəyərlərin qlobal miqyaslı qərarlaşması prosesinin başlanması
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

670) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin siyasi inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

671) Sual:Aşağıdakılardan hansı qloballaşma prosesinin təşkilati inkişaf istiqamətinə aiddir

- A) İstehsalda yeni texnoloji üsula – elm tutumlu texnologiyalara keçid
- B) Beynəlxalq təşkilatların qlobal müstəvidə dünya iqtisadiyyatının aktorlarına çevrilmələri
- C) Kapitalın təmərgüzləşməsi və mərkəzləşməsinin görünməmiş yüksəlişi
- D) “Soyuq” müharibənin başa çatması, dünya sosializm sisteminin süqutu

672) Sual: Qloballaşma prosesinin ilkin müqəddəm şərtlərini əsas istiqamətləri kimi aşağıdakılardan hansıları çıxış edir 1. İstehsal, elmi-texniki və texnoloji 2. Kənd təsərrüfatındakı resesiyalar 3. İnfarmasiyon - sosiomədəni 4. Ağır sənayenin inkişafı 5. İqtisadi və siyasi 6. Yüngül sənayenin inkişafı

- A) 1, 2, 3
- B) 3, 4, 5
- C) 1, 3, 5
- D) 4, 5, 6

673) Sual:İkinci elmi-texniki inqilabın əsas xarakteri xüsusiyyətlərinə aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. İkinci elmi-texniki inqilabın sənaye deyil, elmi-texniki inqilab olması 2. Sənaye istehsalı sferasında tamamilə yeni sahələrin meydana çıxması 3. Dünya iqtisadiyyatının bir sistem kimi inkişafında önəmli rol 4. Regional iqtisadi inteqrasiya proseslərinin sürətlənməsi 5. ənənəvi idarəetmə sisteminin rolunun yüksəlməsi

- A) 1, 2
- B) 4, 5
- C) 1, 5
- D) 2, 3

674) Sual: Modernizm nəzəriyyəsinin U.Dyüqeym versiyası hansı istiqamətdən çıxış edir

- A) Mədəniyyətin rasionallaşdırılmasından
- B) Mədəniyyətin abstraksiyasına yönəlmiş versiyasından
- C) “İcma”dan “cəmiyyətə” keçid prosesindən
- D) “Mexaniki həmrəylikdən” “üzvi həmrəyliyə” keçid prosesindən

675) Sual:Aşağıdakılardan hansı dünya iqtisadiyyatının inkişafında V mərhələni özündə əks etdirir

- A) Xidmət iqtisadiyyatı
- B) Aqrar iqtisadiyyat
- C) Sənaye iqtisadiyyatı
- D) İnformasiya iqtisadiyyatı

676) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

677) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- A) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- B) Alternativi var; milli identiklik
- C) Qeyri-bərabərliyi aradan qaldırır
- D) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir

678) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı müxalif mövqe (antiqlobalizm) arqumentlərinə aid deyil

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

679) Sual: Qloballaşma dixotomiyasına görə aşağıdakılardan hansı hakim mövqe (meinstrim) arqumentlərinə aiddir

- A) Universaldır: ictimai həyatın bütün sferalarında olan fərqləri aradan qaldırır
- B) Kütləvi şəkildə ədalətsizlik doğurur
- C) Qeyri-bərabərliyi daha da dərinləşdirir
- D) Alternativi var; milli identiklik

680) Sual:İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- B) Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- C) Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə
- D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə

681) Sual:İkinci elmi-texniki inqilab aşağıdakılardan hansı ilə xarakterizə olunmuşdur

- A) Kosmik texnologiyaların tətbiqi ilə
- B) Rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə
- C) Yeni kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqi ilə

D) Axın şərtlərinin və konveyerin istifadə verilməsi ilə

682) Sual: Birinci elmi-texniki inqilabın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansı intervalı əhatə edir

A) XVI-XIX əsrlər

B) XVIII əsrin sonu-XIX əsr

C) XV-XVII əsrlər

D) 1913-1970-ci illər

683) Sual: Dünya iqtisadiyyatında elmi-texniki inqilablar seriyasının sayı

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

684) Sual: Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aid deyil 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

A) 1, 2

B) 3, 4

C) 4, 5

D) 3, 5

685) Sual: Dünya iqtisadiyyatının genezisi, qərarlaşması və inkişafı prosesində baş vermiş əsas inqilablara aşağıdakılardan hansıları aiddir 1. Neolit (Aqrar) inqilabı 2. Sənaye inqilabı 3. Elmi-informasiya inqilabı 4. Sənaye inqilabı 5. Elmi-texniki inqilab

A) 1, 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 5

D) 1, 3, 5

686) Sual: Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın ən əsas başvermə səbəbi aşağıdakılardan hansıdır

A) Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə

B) Ekoloji situasiyanın pisləşməsi

C) Əsas iqtisadi resursların kəskin şəkildə azalması

D) İstehsal → istehlak cütlüyündə yaranan ziddiyyətlər

687) Sual: Böyük durğunluq adlanan planetar səviyyəli iqtisadi böhranın tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansıdır

A) 1914-1918-ci illər

B) 1950-1979-ci illər

C) 1929-1933-cü illər

D) 1939-1945-ci illər

688) Sual: I dünya müharibəsinin ümumi hərbi xərcləri nə qədər təşkil etmişdir

- A) 200 mlrd ABŞ dolları
- B) 1,2 mlrd ABŞ dolları
- C) 100 mlrd ABŞ dolları
- D) 2,5 mlrd ABŞ dolları

689) Sual:I dünya müharibəsinin tarixi xronoloji dövrü aşağıdakılardan hansına təsadüf edir

- A) 1914-1918-ci illər
- B) 1950-1979-ci illər
- C) 1941-1945-ci illər
- D) 1939-1945-ci illər

690) Sual: Xidmət iqtisadiyyatına keçid dünya iqtisadiyyatında hansı dəyişikliklərə səbəb olmuşdur

- A) Sivil dəyərlər sistemində substansional dəyişikliklərə
- B) Neqativ inkişaf tendensiyalarına
- C) İstehsalın dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsinə
- D) Aqrar sektorun dinamikasının kəskin şəkildə aşağı düşməsi

691) Sual:Aşağıdakılardan hansıları daxili bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar 6. Lokal bazar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 4, 5, 6
- D) 2, 4, 6

692) Sual:Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aiddir 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

693) Sual:Aşağıdakılardan hansıları xarici bazarın alt qruplarına aid deyil 1. Xarici ölkə bazarı 2. Regional bazar 3.Beynəlxalq bazar (dünya bazarı) 4.Ölkədaxili regional bazar 5. Milli bazar

- A) 1 , 2
- B) 2, 3
- C) 4, 5
- D) 2, 4

694) Sual: Tipologiyasına görə bazarın əsas etibarilə hansı növləri fərqləndirilmir

- A) Daxili və xarici bazar
- B) Mərkəz və əyalət bazarı
- C) Şəhər və kənd bazarı
- D) Heç biri

695) Sual: Bazarın instrumental anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- B) İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- C) Mal, xidmət, informasiya, pul, kredit, kapital üzrə alqı-satqı əməliyyatlarının aparıldığı yer
- D) Heç biri

696) Sual: Bazarın kateqoriyal anlayış kimi mahiyyəti aşağıdakılardan hansıdır

- A) Tədavül sferasında (mal, xidmət, informasiya və s.) formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- B) İstehsal sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- C) Xidmət sferasında formalaşan iqtisadi münasibətlərin məcmusudur
- D) Heç biri

697) Sual:Dünya iqtisadiyyatının üçüncü inkişaf mərhələsi hansı tarixi-xranoloji dövrü əhatə etmişdi

- A) XVI-XIX əsrlər
- B) 1870-1913-cü illər
- C) XV-XVII əsrlər
- D) 1913-1970-ci illər

698) Sual: Fransada kapitalist münasibətlərinin genezisi hansı tarixi xranoloji dövrü əhatə etmişdir

- A) XVI əsr XVIII əsrin sonlarına qədər
- B) e. ə. 400 min il – 5 min il
- C) XIX əsrin sonu XX əsrin əvvəlləri
- D) VII-XVIII əsrlər

699) Sual:Dünya iqtisadiyyatının ikinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- D) Heç biri

700) Sual:Dünya iqtisadiyyatının birinci inkişaf mərhələsi hansıdır və hansı tarixi dövrü əhatə etmişdir

- A) Dünya iqtisadiyyatının genezisi XVI-XIX əsrlər
- B) Dünya iqtisadiyyatının qərarlaşması 1870-1913-cü illər
- C) Böyük coğrafi kəşflər mərhələsi XV-XVII əsrlər
- D) Heç biri

701) Sual:Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aid deyil 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. Müəssisə 6. Səhmdar cəmiyyət

- A) 5, 6
- B) 1, 2
- C) 2, 3
- D) 2, 4

702) Sual:Aşağıdakılardan hansıları inhisarçı birliklərin əsas təşkilati-hüquqi formalarına aiddir 1. Kartel 2. Sindikat 3. Trest 4. Konsern 5. TMK 6. TMB

- A) 1 , 2, 3,4
- B) 2, 3, 4, 5
- C) 3, 4, 5, 6
- D) 1, 2, 4, 5

703) Sual:İnhisarçı birliklərin əsas etibarilə neçə təşkilati-hüquqi forması mövcuddur

- A) 5
- B) 3
- C) 6
- D) 4

704) Sual: Modernist yanaşmaya görə tarixi dövrlənmənin mərhələləri ardıcılığı aşağıdakılardan hansıdır

- A) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- B) İndustrializmə qədərki dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- C) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrial dövr və postindustrial dövr
- D) İbtidai (tarixəqədrki) dövr, industrializmə qədərki dövr, industrial dövr

705) Sual:G.Dolan və D.Lindseyə görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Qapalı inhisar 4. Açıq inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2, 3
- B) 2, 3, 4
- C) 3, 4, 5
- D) 2, 4, 5

706) Sual:Qərb iqtisadçıları G.Dolan və D.Lindsey inhisarın əsasən neçə növünü fərqləndirirlər

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

707) Sual:Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 6
- B) 2, 3
- C) 4, 5
- D) 2, 4

708) Sual:Müasir yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməkdədir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. Təbii inhisar 3. Təşkilati inhisar 4. Texnoloji inhisar 5. İqtisadi inhisar 6. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

- A) 1 , 2, 3, 4

B) 2, 3, 4, 5

C) 3, 4, 5, 6

D) 1, 2, 4, 5

709) Sual:Müasir yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

710) Sual: Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etməmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

A) 1 , 2

B) 2, 3

C) 3, 4

D) 4, 5

711) Sual: Kalssik yanaşmaya görə aşağıdakılardan hansıları inhisarın əsas təzahür formalarını təşkil etmişdir 1. İstehsal vasitələri üzərində inhisar 2. İstehsal şəraiti üzərində inhisar 3. Özündə şey tipli inhisar 4. Kənd təsərrüfatı məhsulları üzərində inhisar 5. Sənaye məhsulları üzərində inhisar

A) 1 , 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 5

D) 2, 4, 5

712) Sual: Kalssik yanaşmaya görə inhisar neçə istiqamətdə təzahür etmişdir

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

713) Sual:İnhisarın yaranması tarixinin bazar mərhələsinin alt mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

A) Klassik və müasir inhisar dövrü

B) Bazara qədərki və klassik inhisar dövrü

C) Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü

D) Heç biri

714) Sual:İnhisarın yaranması tarixinin əsas mərhələləri aşağıdakılardan hansılarıdır

A) Bazara qədərki dövr və bazar dövrü

B) Bazara qədərki və informasiya iqtisadiyyatı dövr

C) Bazar dövrü və coğrafi kəşflər dövrü

D) Heç biri

715) Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan

hansıları əhatə etmirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin geniş vüsət alması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

A) 1 , 2

B) 2, 4

C) 3, 4

D) 2, 5

716) Sual: Orta əsrlər Avropası üçün ticarətin sosial-iqtisadi həyata təsir istiqamətləri aşağıdakılardan hansıları əhatə edirdi 1. Manufaktura istehsalının inkişafı; 2. Feodalizmin dağılması; 3. əmtəə-pul münasibətlərinin yayılması və natural təsərrüfat tipinin yararsızlığının ictimai şüura yeridilməsi; 4. əhalinin yaşayış səviyyəsinin aşağı düşməsi.

A) 1 , 2, 3

B) 2, 3, 4

C) 3, 4, 1

D) 2, 3, 4